

Eén Wereld

Jaargang 47, nr 2 - Najaar 2022 - Prijs €6,95

**Najaars-
bijeenkomst
5 november**

Colofon

Het blad Eén Wereld verschijnt twee keer per jaar (voorjaar en najaar) en is een uitgave van de Wereld Federalisten Beweging Nederland (WFBN).

Iedere Aardbewoner heeft recht op welzijn en welvaart. De WFBN, in 1948 opgericht, streeft naar een duurzame en democratische wereldrechtsorde, met respect voor de rechten van de mens. Zij benadrukt door middel van het vragen van aandacht voor wereldwijde problemen de noodzaak tot internationale samenwerking en versterking van de Verenigde Naties op federale basis.

De WFBN is verbonden met de Citoyens du Monde en aangesloten bij de World Federalist Movement.

Kantooradres: Laan van Nieuw Oost-Indië 252
2593 CD Den Haag, telefoon: 070-3478196

Raad van advies:

dr. B. Azizi, prof. dr. Th. van Boven,
dr. W.F. van Eekelen, Jan P. Juffermans,
prof. dr. J.P. Pronk.

Bestuur: bestuur@wfbn.nl

Voorzitter: Frans Micklinghoff, 070 5114215

Vicevoorzitter: Ton Macel, 070 3585481

Secretaris: Carel Tielenburg, 06 38292306

Penningmeester: Emile van Essen, 06 19252628

Internationaal secretaris: Marjolijn Snippe, 0321 848782

Bestuursleden: Davy Foss, Frans Vermeulen.

Eindredactie Eén Wereld:

Frans Micklinghoff en Marjolijn Snippe,
met dank aan Marielle Jansen, Ton Macel,
Rob Moerbeek en Frans Vermeulen.

Deadlines voor inzending kopij (redactie@wfbn.nl)

Voorjaarseditie 2023: 15 februari 2023

Najaarseditie 2023: 15 augustus 2023

WFBN-lidmaatschap: €25,- per jaar

Bank: Wereld Federalisten Beweging Nederland
IBAN: NL73INGB0000009764 en BIC: INGBNL2A

Kamer van Koophandel Amsterdam:

V 530085 ISSN 1871-2754

De Stichting Steunfonds voor en van de WFBN is een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Voor giften of legaten aan de WFBN in het kader van de ANBI kunt u contact opnemen met het secretariaat van de WFBN.

Foto voorpagina: Daniel Mingook Kim op Unsplash

Bijdragen graag in digitale vorm aanleveren, bij voorkeur vergezeld van passende illustraties. Als de redactie ingrijpende wijzigingen of bekortingen van artikelen noodzakelijk acht, geschiedt dit in overleg met de auteur. Over weigering tot publicatie van ingezonden bijdragen wordt niet gecorrespondeerd. De publicaties in dit blad geven niet noodzakelijkerwijs het standpunt van de WFBN weer. Niets uit deze uitgave mag op welke wijze dan ook worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt zonder voorafgaande toestemming van de uitgever. Auteursrecht blijft berusten bij de auteurs.

Inhoud

Colofon	2
Voorwoord	3
Najaarsbijeenkomst 5 november	4
Rusland - Oekraïne (diverse bijdragen)	5
In memoriam - Erik Kaper en Theo Knegt	13
Interview Theo van Boven	14
De grote reset - boek Harrie Salman	17
WEF en de VN	23
Internationaal recht en de VN	25
WFBN-bericht uit 1952	29
Een ongebruikelijke relatie	30
Lev Tolstoj - burgerlijke ongehoorzaamheid	32
Extinction Rebellion	34

Voorwoord van de voorzitter

Na 75 jaar wordt er weer oorlog gevoerd in Europa. Het is Poetin die een Groot Russisch Rijk najaagt en via deze oorlog probeert dit te verwezenlijken. Hij dacht dat het een korte oorlog zou worden en dat zijn troepen met bloemen als 'bevrijders' ontvangen zouden worden. Het tegendeel is waar. De Oekraïners vechten verbeterd terug. Dat zijn de feiten.

Natuurlijk kan je begrip hebben voor het gevoel in Moskou, dat de NAVO via nieuwe lidstaten in de afgelopen jaren dichterbij de Russische grenzen, dichterbij Moskou kruipt. Het argument dat Moskou graag wat vazalstaten als buffer rond Rusland heeft mag misschien best een aardig klinkend argument zijn, het is absoluut geen excuus om een soevereine staat (die naar bewijzen in het verleden uitstekend zijn eigen boontjes kan doppen) binnen te vallen met een forse legermacht. Een soevereine staat valt je niet met een legermacht aan. En alle andere soms gehoorde argumenten voor deze inval, zoals een dreigend lidmaatschap van de NAVO, kunnen van tafel worden geveegd. Want het kenmerk van een soevereine staat is dat die staat zich bij willekeurig welk samenwerkingsverband dan ook kan en mag aansluiten. Inderdaad: dat kan de Internationale Post-, Telefoon- en Telegraafsamenwerking zijn, maar ook de Europese Unie en de NAVO.

Vorig jaar kwam mijn boek over de Tweede Wereldoorlog uit. Hierin beschrijf ik hoe het Verdrag van Versailles de kiem legde voor de Tweede Wereldoorlog. Duitsland voelde zich vernederd. Door de onmogelijke gigantische herstelbetalingen werd de onvrede nog verder aangewakkerd. Hitler en zijn partij maakte gebruik van de verkiezingen en daarna werd de Duitse democratie geleidelijk om zeep geholpen. Na het *Heim ins Reich* en de

Anschluss begon in september 1939 de Tweede Wereldoorlog met de inval in Polen. De Volkerenbond kon in die aanloop niets doen om het tij keren. De Volkerenbond bleek tandeloos en al helemaal geen tijger te zijn.

De parallellen met de huidige situatie zijn frappant. Onder het motto *Heim ins Reich* werd de Krim ingenomen. Europa keek weg en de Verenigde Naties zwegen in alle talen. Konden ook niets doen. Na de inval in Oekraïne in februari dit jaar bleef het opvallend stil voor wat betreft de Verenigde Naties.

Ik kan me niet aan de indruk onttrekken dat die Verenigde Naties in de afgelopen jaren een duidelijk brevet van onvermogen heeft afgegeven. In deze oorlog is duidelijk ook geen rol weggelegd voor de secretaris-generaal van de VN. Als we het daarover eens zijn rest slechts één conclusie: de organisatie van de VN moet op een betere basis geschroeid worden, ofwel: de VN moet 'op de schop'. Het gezag van de VN is overduidelijk verdwenen en dient opnieuw stevig gevestigd worden na een grondige herziening van haar morele basis en organisatie. Hier ligt een taak voor de Wereldfederalisten. Er valt geen tijd te verliezen.

Ja, u leest het goed: we moeten naar een VN 2.0. Niet een Verenigde Naties die is ontworpen op de smeulende puinhopen van de Tweede Wereldoorlog (in Jalta) voor de jaren vijftig en zestig van de VORIGE EEUW, maar een Verenigde Naties die de wereldproblemen van de jaren twintig en dertig van DEZE EEUW berekend is. Daarover moeten we ons buigen!

Federalisten: er valt werk te verrichten, uw inzet telt!!

Frans H. Micklinghoff

WFBN najaarsbijeenkomst zaterdag 5 november

Volgens de Minister van Volksgezondheid Ernst Kuiper zou dit najaar een nieuwe golf van corona besmettingen kunnen plaatsvinden die wel miljoenen personen direct kan raken. Of er dan een vrijwillige of verplicht opgelegde lock-down komt maakt het maken van plannen voor onze najaarsbijeenkomst uiterst onzeker.

We hebben de keuze uit drie mogelijkheden:

1. het beleggen van een fysieke bijeenkomst,
2. een zoombijeenkomst ... of
3. een combinatie van beiden.

Begin oktober weten we hoe de besmettingscijfers zijn en of we inderdaad in een najaarsgolf gaan belanden. Pas dan kunnen we besluiten of we wel of geen fysieke bijeenkomst hebben of overgaan op een zoombijeenkomst (of een combinatie van beiden).

Met het oog op deze onzekerheid vragen wij allen die belangstelling hebben voor onze najaarsbijeenkomst een email te sturen naar wfbn@wfbn.nl met de vermelding: **'Ik (naam) wil graag deelnemen aan de najaarsbijeenkomst'**.

U ontvangt dan ongeveer 2 weken vóór zaterdag 5 november een email waarin de gegevens staan over hoe wij deze keer onze najaarsbijeenkomst gaan houden: plaats en aanvangstijd (of dat we ons beperken tot een zoommeeting). De bijeenkomst zal in de middag plaatsvinden.

Indien het lukt om fysiek bijeen te komen dan is onze spreker **cultuurfilosoof Harrie Salman**.

Zie pagina 17 e.v. van dit blad voor een bespreking van Harrie's boek *De Grote Reset - Het plan voor de wereld na corona*.

Het bestuur ziet ernaar uit om weer samen te komen met de leden.

NB Op de ALV van 16 april 2022 was onze penningmeester Emile van Essen verhinderd waardoor we het financiële gedeelte van de ALV niet konden behandelen. We besloten toen tot uitstel daarvan (de agendapunten 6, 7, 8 en 9) tot een volgende korte ALV, voorafgaand aan de discussie en spreker, op de najaarsbijeenkomst 2022.

De te behandelen punten zijn:

- Toelichting rekening van de vereniging WFBN over het boekjaar 2021

*- Verslag van de kascommissie
(Mariëlle Jansen en Erica Jaspers)*

- Goedkeuring rekening van de vereniging WFBN over het boekjaar 2021

- Benoeming kascommissie 2022

DE OORLOG IN OEKRAÏNE

door Frans H. Micklinghoff

Dostojevski stelde "dat de mensen geneigd zijn tot irrationaliteit, zelsabotage en wreedheid, en liever de hun beschikbare vrijheid gebruiken om hun eigen welzijn te ondermijnen, dan de rede of het verstand te volgen".

Planeet Aarde op ramkoers

De ruimtetelescoop James Webb stuurt, eind januari aangekomen op zijn bestemming op 1,5 miljoen kilometer van de Aarde, haarscherpe foto's van de Magelhaense Wolk. Op die foto's zijn honderdduizenden sterren individueel te onderscheiden. De telescoop is in staat om licht op te vangen van sterrenstelsels waarmee 13 miljard terug in de tijd kan worden gekeken. Ook het stof tussen die sterren is duidelijk te zien. Stof? Misschien is dat 'stofje' wel zo groot als de Aarde. Of misschien wel duizend keer zo groot! Zou zo'n stofje bewoond zijn, dan zouden deze bewoners misschien wel een blik kunnen slaan op de planeet Aarde. Zij zouden dan na enig gadeslaan moeten vaststellen dat deze planeet door een uitermate zwakzinnig volkje wordt bewoond. Schouderophalend zouden ze constateren dat die aardbewoners hun beperkte intelligentie en primitieve middelen voornamelijk gebruiken voor de vernietiging van hun habitat en vooral voor het uitroeien van de eigen soort en alles waarvan zij zo afhankelijk zijn.

Tolerantie en nepnieuws

Je moet in deze tijd van goede huize komen om de conclusie van Dostojevski te kunnen tegenspreken. Maar toch zijn er filosofen, zoals Toergenjev, die zochten naar antwoorden op de vraag hoe om te gaan met radicalisme, revolutie en maatschappelijke desillusies. Zij dachten na over vormen van protest, gematigdheid en idealisme. Het is een jammerlijke zaak dat deze filosofen tegenwoordig zo weinig aandacht krijgen en nauwelijks worden bestudeerd.

Tolerantie is de hoogste waarde van onze tijd. Het hedendaagse begrip van tolerantie omvat niet alleen de aanvaarding van andere meningen, het omvat het vreedzaam en democratisch samenleven van alle bevolkingsgroepen, ongeacht hun voorgeschiedenis, cultuur en identiteit. Het is ook de actieve wil de ander te begrijpen in het waarom van die afwijkende gedachte. Hier past een van de vele uitspraken van Spinoza: "Men moet noodzakelijkerwijs de vrijheid om te oordelen toestaan en de mensen zo regeren dat, hoe verschillende en tegenovergestelde meningen zij ook openlijk koesteren, zij toch eendrachtig samenleven". Maar wanneer we het nieuws volgen blijkt dit bepaald niet zo vanzelfsprekend te zijn. Het corona-monster sloop binnen en de tolerante samenleving, waar we daarvoor zo trots op waren, was in één klap verdwenen naar het rijk der fabelen. Het leek wel of ineens iedereen op ramkoers lag met alle 'anderen'. Het 'nepnieuws' tierde welig en het werd moeilijk zoeken naar de waarheid tussen echte en quasi feiten en meningen.

Verzet, verzet, verzet

Eind februari 2022 viel Rusland de soevereine staat Oekraïne met een enorme legermacht binnen en dacht binnen een paar dagen met bloemen zwaaiende bewoners in de straten van Kiev te worden binnengehaald. Dat was een misrekening!

*"Een volk dat voor tirannen zwicht,
Zal meer dan lijf en goed verliezen,
Dan dooft het licht" ...*

Dit zijn drie regels uit een gedicht van Hendrik Mattheus van Randwijk (Gorinchem 9 november 1909 – Purmerend 13 mei 1966, journalist en dichter, verzetsleider en medeoprichter en eerste hoofdredacteur van Vrij Nederland). Deze regels staan op het monument ter nagedachtenis aan de verzetstrijders die op de Waalsdorpervlakte zijn gefusilleerd.

Waarschijnlijk kent geen Oekraïner het gedicht van Van Randwijk, maar zij handelen wel in die geest. Want zij beseffen dat als zij niet vechten zij meer verliezen dan lijf en goed!!

Laten we ons beperken tot de feiten. Oekraïne is NIET Rusland met een forse legermacht binnen gevallen. Rusland is WEL Oekraïne binnengevallen met een forse legermacht. Het lijkt me dat we Rusland kunnen aanmerken als 'de agressor'. En wat voor argumenten Rusland ook aanvoert voor deze aanval, een soevereine staat val je niet zomaar binnen.

Wat voor naam of kwalificatie Poetin aan deze inval ook geeft ('speciale operatie', 'vredesmissie'), het blijft het schenden aan alle kanten van internationaal- en volkenrecht.

De Russische troepen moeten weer terug in hun kazernes. Oekraïne verzet zich dan ook terecht! Zoals Nederland zich terecht verzette na 10 mei 1940 na de Duitse inval. Want als een volk voor tirannen zwicht ... dan dooft het licht!

Waarheid

Het eerste wat sneuvelt in een oorlog is de waarheid. Wij worden in West-Europa redelijk betrouwbaar geïnformeerd over de stand van zaken op het slagveld. Wie goed het nieuws over deze oorlog volgt weet hoe meedogenloos aan beide kanten de strijd wordt gevoerd. Maar de Russische troepen breken wel door alle grenzen van toelaatbaarheid (voor zover daar sprake van kan zijn in een oorlogssituatie) en oorlogsrecht met hun beschietingen op burgerdoelen. Het is dan ook een goede zaak dat nu al allerlei feiten worden vastgelegd, zodat het later tot een berechting van begane oorlogsmisdaden kan komen. Veel zal het niet helpen, want het blijft 'nakaarten' en, zoals we hebben gezien bij het MH 17 proces, heeft Rusland lak aan internationaal recht en het Internationaal Gerechtshof en aan het Internationaal Strafhof al helemaal.

De waarheid is dat Poetin met zijn inval het tegenovergestelde bereikt van wat hij had willen bereiken. Zweden en Finland willen en zullen nu ook tot de NATO toetreden. De EU zoekt nu een geitenpaadje om Oekraïne in een of andere vorm erbij te betrekken. Polen, Estland, Letland en Litouwen krijgen nu extra steun en hulp opdat zij hun zelfstandigheid en soevereiniteit kunnen bewaren en

verdedigen. En Rusland verspeelt de sympathie in grote delen van de wereld door te dreigen met het gebruik van tactische nucleaire wapens.

Cultuurverschil

De echte waarheid over waarin Rusland en Oekraïne van elkaar verschillen? In Rusland zit iedereen die bekend is als Jehovagetuige achter tralies in een werkkamp in Siberië. In Oekraïne waren en zijn de Jehovagetuigen vrij om hun boodschap uit te dragen en wordt hen daarbij geen strobreed in de weg gelegd. Dat is nu 'verschil in cultuur'!

Met de beginregels van het gedicht van Van Randwijk in gedachten:

Oekraïne vecht opdat het licht blijft branden;
in Rusland brandt al lang geen licht meer.

Helaas kunnen we niet in de toekomst kijken, maar we moeten vrezen dat het nog heel lang gaat duren voordat de kanonnen zwijgen en het gezonde verstand zegeviert. Hoe dit gaat aflopen? Zo ongeveer iedereen in Rusland die tegen deze oorlog was zit achter tralies. De man die oppositie wilde voeren, de uitdager van Poetin, is opgepakt en veroordeeld tot jaren strafkamp ergens ver weg in de Oeral.

Wellicht is het wachten op een nieuwe Russische Revolutie. Maar we betwijfelen of het Russische volk, zo het dat wil, wel in opstand kan komen.

De waarheid? Geef je toe aan tirannen, dan dooft het licht. Dan wordt het heel donker! Misschien nog enkele maanden, wellicht nog enkele jaren en we worden wakker in een totaal veranderde wereld, in een 'nieuwe wereld'. De alom bekende regel uit de Bijbel: 'Zie, ik maak alles nieuw' – krijg zo een wel heel diepe betekenis!

Foto Greg Becker op Unsplash

Rusland, door een gekleurde bril

Dit artikel verscheen op 18 juli 2022 in het Brabants Dagblad.

Frans M. Vermeulen is bestuurslid van de WFBN en coördinator van de werkgroep federalisme.

“We moeten wat met Rusland, het kan niet anders”. Zo vat ik het artikel van Chris van Mersbergen samen, dat verscheen in *BN/DeStem* en het *Brabants Dagblad* van 21 juni jl. over het Nederland-Rusland Centrum in Groningen, kennelijk met de bedoeling om een genuanceerder beeld te schetsen over de oorlog in de Oekraïne dan wij, lezers, dagelijks krijgen voorgeschoteld in de media. Natuurlijk moeten we ‘wat met Rusland’ en dat hadden we al moeten doen in 1945. Daarom vind ik dat de reactie van het Nederland-Rusland Centrum veel te laat komt. Wij, de westerse alliantie, hebben meerdere keren de kans voorbij laten gaan om een goede relatie met de Russen op te bouwen. Bovendien komt het Centrum met een argument dat geen hout snijdt. Het wijt de moeilijke relatie tussen beide landen aan het ‘anders-zijn’ van de gemiddelde Rus, maar ik denk dat de dominante kijk van het westelijk deel van Europa ten opzichte van het oostelijk deel het echte probleem is. Sterker nog: wij, westerlingen hebben alsmäär niet in de gaten hoezeer we de Russen vernederen door hen als ‘onbetrouwbaar’ en ‘agressief’ af te schilderen, terwijl we onszelf zien als vreedzaam en betrouwbaar.

Vraag een doorsnee Nederlander wie Hitler verslagen heeft en hij zal antwoorden: “Wij, de geallieerden”. Stel dezelfde vraag aan een doorsnee Rus en die zal zeggen: “Wij, Russen”.

Dan is het toch klip en klaar dat er over zo’n helder feit een enorm misverstand leeft? Ik was in 1990 met een gezelschap uit Goirle in Krasnogorsk en in Moskou en we hadden contact met gewone mensen, die zich allen uitspraken over de wens om tot een Europese federatie te komen. Als redactie van *Schering&Inslag* vroegen wij Gorbatsjov om zijn mening en hij liet onmiddellijk weten dat hij er net zo over dacht. Zijn tekst is bij mij ter inzage. Kortom, Russen zijn inderdaad net zulke mensen als wij, maar er is één verschil: wij kijken door een gekleurde bril, terwijl zij de harde werkelijkheid zien met hun eigen ogen. Ze hebben niet alleen veertig (!) keer zoveel slachtoffers te betreuren gehad als wij, het waren ook de Russen die in 1942 de eerste klap opvingen van een door en door crimineel, moorddadig en mensonterend Duits

regime. De slag van Stalingrad kwam bij de Duitsers zó hard aan, dat hun slagkracht definitief werd gebroken. Het is niet overdreven te zeggen, dat het de Russen zijn geweest die de invasie van de geallieerden op 6 juni 1944 mogelijk hebben gemaakt. De geallieerden verschenen twee volle jaren ná de Russen op het strijdtoneel.

Pas als je zelf als Nederland-Rusland Centrum je roze bril afzet, kun je begrijpen waarom Poetin zich nu misdraagt. Het is een mechanisme dat altijd werkt: wie steeds als crimineel wordt weggezet, zal op een gegeven moment de neiging niet kunnen weerstaan om zich als crimineel te gedragen. Wie steeds als rebelse inlander wordt beschouwd, zal op een moeilijk moment niets anders weten te doen dan in opstand te komen (Indonesië, 1945). Zo is het ook met de relatie Nederland-Rusland en in wijder verband met de relatie tussen de westerse wereld en Rusland. In hoge mate geldt dat Rusland zich “keurig” gedraagt naar de beeldvorming die wij van Rusland hebben en alsmäär blijven uitbazuinen. Rusland reageert als de gebeten hond. Fout natuurlijk, maar wel begrijpelijk. Kortom: Russen reageren als gewone mensen, net als wij. Als wij in hun situatie zouden worden geprest, dan zouden wij ons waarschijnlijk net zo gedragen als zij, ziek van schaamte en woede.

Tenslotte: mensen die denken dat ik hiermee de inval in Oekraïne als ‘minder erg’ voorstel, bewijzen mijn gelijk: ze denken vanuit de meerwaarde van de westerse wereld ten opzichte van het ‘mindere’ Rusland, en dát is dus het echte probleem.

Foto: Artem Beliaikin op Unsplash

De ontgoocheling – Rusland en het Westen

Auteur: Marie Thérèse ter Haar
Voorwoord: Prof. dr. Karel van Wolferen
Uitgever De Blauwe Tijger (2017);
Het boek telt 132 bladzijden, inclusief een lijst met aanbevolen literatuur en websites, ter bevestiging van de bewezen feiten genoemd in dit boek.

Johanna Steijlen, lid van de WFBN, maakte deze samenvatting. Haar bezoek in mei 2022 aan Marie-Thérèse ter Haar op het kantoor van de Ruslandacademie gaf de aanzet daarvoor.

Marie-Thérèse ter Haar is Ruslanddeskundige en oprichter van de Rusland & Oost-Europa Academie. Zij heeft in haar leven gewoond, gewerkt en gestudeerd in Nederland, Rusland en Oekraïne. Zij spreekt deze talen vloeiend en ze is een subliem vertolkster van vooral de Russische cultuur. Eigenlijk kun je pas meepraten over een land en er een boek over schrijven, als je het oerwezen van een volksaard hebt beleefd door tussen en met de mensen aldaar te leven.

De WFBN heeft Marie-Thérèse in het lopende begin van de jaren 2000, meerdere malen uitgenodigd om ons bij te praten en te informeren over de bijzondere ontwikkelingen die in Rusland plaatsvonden.

Mevrouw Ter Haar is een bevlogen dienstbare medewerkster op weg naar een nieuwe Wereldorde, met daarin een speciale missie om Rusland en de Oost-Europese landen te integreren met de West-Europese landen. Zij schrijft en zegt zij met volle overtuiging: *"Rusland hoort bij Europa; wij hebben elkaar nodig om de verdere mondiale wereld naar vrede en welvaart te leiden"*. Haar grote kennis en doorleefde ervaringen zijn van grootse waarden en zij brengt die in in de evolutieprocessen speciaal voor de transmissie van Europa. Haar motto is dan ook: **"oorlogen lossen niets op en versterken de haat en macht - maar in dialoog gaan, blijven praten, onderhandelen tot de laatste tegenstander overtuigd is"**.

Gezien de huidige escalatie / inval van Rusland in Oekraïne, roept Marie Thérèse haar lezers en toehoorders op de 'andere kant van het verhaal' objectief te onderzoeken. Vooral de rol van de politiek en journalistiek, van beide kanten, is niet objectief, maar propagandistisch en misleidend.

De eerste bladzijde in haar boek begint met een uitspraak van Homerus: *"Gebrek aan kennis is de bron van alle kwaad"*. Enkele passages uit haar boek wil ik bij deze onze lezers aanbieden; niet om direct een mening te vormen maar om eerst wetenschappelijk, diep na te denken over

de inhoud van het boek dat ons veel indringende informatie doet toekomen, en waar we wellicht nog geen weet van hadden en hebben! **Elk gevolg heeft namelijk een dieper liggende oorzaak.** Elke uitbarsting van geweld - ook individueel - en van elke oorlog, vindt zijn oorzaak vaak ver terug in een onopgelost conflict; een conflict dat rechten van mensen, organisaties en naties negeert. Dergelijke onopgeloste conflicten worden brandhaarden die - zonder stappen te ondernemen om 'oud onrecht' te herkennen en op te lossen - eens zal ontploffen. De direct verantwoordelijken voor de uitbraak van geweld worden dan aan de schandpaal genageld, maar de veroorzakers blijven buiten spel! Daarom pleit Marie Thérèse ervoor (en ook Homerus heeft gelijk) - onderzoek via de juiste weg naar de ultieme kennis.

De **inleiding** begint met de quote: *"Het geheim van politiek bedrijven in Europa? Sluit een goed verdrag met Rusland"* - Otto von Bismarck

In 1991, bijna 75 jaar nadat Lenin de eerste communistische staat ter wereld had uitgeroepen, hield de USSR op te bestaan. Het kapitalisme had uiteindelijk toch gezegevierd over het communisme en de 'vrije markt' en 'democratie' werden overal in Rusland gepredikt. De grootschalige import van gangbare westerse ideeën in Rusland en Oekraïne en vele andere voormalige Sovjet-republieken leidde echter niet tot vrijheid en welvaart voor de bevolking, maar tot een soort - door de mafia geregeerde - samenleving, waarin vanzelfsprekende sociale zekerheden als sneeuw voor de zon verdwenen. Aanvankelijk leek er na de val van het communisme een nieuwe wereldorde te ontstaan waarin de spanningen tussen Oost en West niet langer de wereldpolitiek zouden bepalen. Maar de laatste jaren nemen de spanningen juist weer toe en wordt Rusland in het Westen vaak afgeschilderd als de agressor. Hoe heeft het zover kunnen komen? Is alles echt zo zwart-wit als de media en de politiek ons willen doen geloven? De propagandamachine in het Westen kwam op gang en het was schokkend om te zien hoe feiten verdraaid werden. Belangrijke zaken werden weggelaten en alles met een 'westerse pet' op beoordeeld. Over het algemeen vormen de Duitse media een positieve uitzondering als het gaat om genuanceerde berichtgeving over Rusland. De Duitsers zetten onder andere vraagtekens bij de geopolitieke koers en de onstuitbare

uitbreidingsdrang van de EU en bij de vraag of de EU niet te ver is gegaan door Oekraïne binnen de Europese invloedssfeer te halen zonder Rusland en de Russische belangen hierin te kennen. Oud-kanselier Helmut Schmidt uitte al eerder felle kritiek op de eenzijdige visie van de Europese Commissie op Rusland. Volker Ruhe, voormalig minister van defensie en lid van het European Leadership Network (een denktank van oud-ministers uit diverse Europese landen), sprak eveneens zijn zorgen uit over het oorlogsgevaar dat op ons af kan komen. Hij erkende dat er niet voldoende communicatie is geweest tussen de Russen en de NAVO, ook over alle **'bevroren' conflicten** zoals in Transnistrië, Moldavië en Abchazië. Directe militaire confrontaties (dit zei hij vóór 2017!) zijn heel goed denkbaar en kunnen zelfs leiden tot een oorlog met kernwapens.

Bij de NAVO-top in Juli 2016 in Warschau werd tot een forse militaire uitbreiding besloten in Oost-Europa. Secretaris-generaal Stoltenberg sprak op de eerste dag de volgende woorden: "De beste verdediging van het NAVO-bondgenootschap is door Rusland permanent te dreigen met een nucleaire oorlog, door ervoor te zorgen dat elk lokaal conflict waarbij Rusland betrokken is in Oost-Europa onmiddellijk wordt omgezet in een alomvatgend conflict tussen Rusland en de hele NAVO.

Michael Gorbatsjov reageerde hierop via de Russische televisie: NAVO-leiders spreken alleen maar over defensie, over verdediging, maar eigenlijk zijn ze bezig met de voorbereiding van offensieve operaties. Al die retoriek in Warschau heeft geen ander doel dan de oorlog te verklaren aan Rusland. Met de opkomst van nieuwe wereldeconomieën is het des te belangrijker dat de spanning tussen het Westen en Rusland afneemt. Ook wij westerse 'zendelingen', hebben boter op ons hoofd door alles met de 'westerse pet' op te beoordelen. Welke kansen we de afgelopen jaren hebben laten liggen om nader tot Rusland te komen, wordt in dit boek uitgebreid besproken.

We hadden Rusland veel meer in de dialoog en in de NAVO kunnen betrekken. We hadden een sterker EU-blok kunnen hebben met een aparte status voor Rusland binnen de Europees christelijke wereld. Rusland heeft meer gelijkenissen met de westerse wereld dan we over het algemeen denken. Rusland is geen China, India, Azië of een islamitisch land. Rusland is een oud christelijk land met traditioneel veel banden met Europa. De VS en de EU hebben Rusland de laatste decennia te vaak gepasseerd en mede hierdoor zijn we in zo'n 'Koude-Oorlogssfeer' beland, en ondertussen richt Rusland zijn blik op het Oosten. Het Kremlin richt zich op China, de Aziatische wereld, de BRICS-landen (de opkomende economieën Brazilië, India, China en Zuid-Afrika). Echter, om alle brandhaarden in de wereld meester te worden, hebben Rusland en het Westen elkaar nodig.

De jaren negentig: maffiadicatuur

Terwijl wij in de jaren negentig juichten omdat Rusland eindelijk bevrijd was van het communisme, eindelijk een democratisch land zou kunnen worden met een markteconomie naar westers voorbeeld, was de Russische realiteit in die jaren heel wat minder rooskleurig. In werkelijkheid maakte de maffia in Rusland de dienst uit; cri-

minaliteit en wetteloosheid vierden hoogtij in een land dat op een haar na failliet was. En wat betekenen vrijheid en democratie als je geen baan, eten, onderwijs of medische zorg meer hebt, als elk gevoel van veiligheid verdwenen is? In plaats van de communistische partijtop bepaalden prostituees, aids, zwerfkinderen, bandieten en oligarchen die het land bestuurden, het maatschappelijk beeld. De democratie onttaardde, in naam van een dronken Jeltsin, in een criminele bende. Het was voor de meeste Russen de chaos ten top, een wildwest-situatie, een land van God los, waardoor veel gedupeerden alleen nog maar verlangden naar wat stabiliteit en veiligheid, en naar fatsoenlijke normen en waarden. Er waren geen politieke of economische instanties waar je je recht kon halen en het eigendomsrecht gold alleen voor de allerrijksten. Ik weet nog goed – schrijft Marie Thérèse – hoe miljoenen Russen toen uit hun woningen konden worden gezet. De staat was niet langer eigenaar en de eerste onroerend goed-maffiosi konden hun slag slaan. Russen herinneren zich deze periode niet als 'privatisering' maar als 'piratisering'. Er was geen politie meer die je kon beschermen; die zat namelijk onbetaald thuis. Tevens werden de eerste winkeliers belaagd door 'krisja-mannen', die een groot percentage van de winst eisten. Gaf je dat niet, dan vloog je kiosk of winkel in brand. Je recht halen bij een rechtbank of andere instanties kon nauwelijks nog. Ziekenhuizen functioneerden niet meer omdat er geen verwarming of apparatuur was. Scholen werden gesloten omdat de docenten geen loon meer ontvingen. Huwelijken hielden moeilijk stand door alle spanningen en er waren duizenden kinderen die op straat hun toevlucht zochten.

De allerrijksten uit die tijd worden in Rusland de oligarchen genoemd. Zij kregen voor een habbekrats in tien jaar alle oliebronnen en gasvelden in hun bezit en ook een groot deel van de banken, industrie en onroerendgoedsector. Daarnaast kregen zij in deze **Jeltsinjaren** vrijwel alle politieke macht. De herverkiezing van Jeltsin in 1996 werd gefinancierd door de oligarchen en westerse belanghebbenden in Rusland. Zij hielpen Jeltsin nog eens vier jaar in het zadel en in ruil hiervoor eisten zij de zeggenschap over alle economische kroonjuwelen van de staat (olie, gas enz.). De Russen spreken in dit verband over de 'grootste roof aller tijden'. Zij nemen het Jeltsin erg kwalijk dat deze oligarchen zich zo extreem konden verrijken en dat de gemiddelde burger tot diepe armoede was vervallen.

Een belangrijke reden voor het westerse onbegrip ten opzichte van Rusland anno 2017 is dat wij **te weinig kennis** hebben van die - voor de Russen - traumatische wildwestperiode, met alle bijkomende schrijnende toestanden. Dit gebrek aan (historische) kennis weerhoudt ons er echter niet van om volop met ons oordeel klaar te staan over zaken die in Rusland nog niet geregeld zijn zoals wij vinden dat het hoort.

Na Jeltsin nam in het jaar 2000 Vladimir Poetin het stokje over; een sterke leider die zorgde voor orde en stabiliteit. De staatsfinanciën werden op orde gebracht, een nieuw belastingstelsel ging functioneren en er werd een begin gemaakt met het innen van achterstallige belastinggeld bij de in Rusland gebleven oligarchen. Uit de staatskas werden als eerste de lonen en pensioenen weer

betaald. De scholen en ziekenhuizen gingen weer functioneren en de politie verscheen weer in het straatbeeld. De maffia die winkeliers afperste, kregen strenge straffen in het vooruitzicht gesteld en er werd hard gewerkt aan een nieuwe politieke en economische institutionele structuur. Zelfs het IMF schreef de verbeteringen toe aan een goed macro-economisch beleid. Met nog veel meer maatschappelijk positieve ontwikkelingen, kregen over het algemeen, de Russen een beter leven. Weliswaar werd een al te vrije democratie ingevoerd, maar daar zaten de meeste Russen in die tijd niet zo mee. In de wildwestjaren hadden ze wel genoeg 'democratie' gehad, vonden zij. Er ontstond, voor het eerst in de Russische geschiedenis, een echte middenklasse. De Rus kreeg voor het eerst de kans om een auto of keuken te kopen. Veel Russen zijn dan ook van mening dat een democratisch systeem voorlopig niet geschikt is voor hun land. Daarbij speelt ook mee dat het laten horen van je stem via politieke partijen, voor de Russen iets onbekends was en vaak nog is. In de Russische volksaard is diep geworteld dat je de tsaar of president makkelijk de schuld kunt geven van je misère en dat je hem dankbaar kunt zijn in goede tijden. Zo **normaal als wij** het vinden om over politiek en verkiezingsprogramma's te praten, zo vreemd is dat voor de meeste Russen. *Het hele democratisch stelsel staat in Rusland nog in de kinderschoenen!* Wel is het zo dat in de twee grote steden, Moskou en St.Petersburg, de jongere generatie al een flink eind op weg is de liberale normen te omarmen.

En wat betreft de **corruptie** in Rusland en in de hele wereld, schrijft Marie Thérèse – zolang er nog hebzucht zit in de mens en zo ook in ons kleine landje Nederland, is het bestrijden ervan een kwestie van een 'lange adem' hebben. In het immens grote Rusland waar nog duizenden dingen gedaan moeten worden en waar corruptie onderdeel is van het leven van alledag, zal het nog een hele klus zijn om de corruptie te verbannen - maar er is de afgelopen tien jaar wel een begin met die strijd gemaakt.

Tot slot van deze samenvatting laat ik oud-president Gorbatsjov aan het woord (bladzijde 129 uit het boek). *Op 9 November 2014, bij de herdenking van de val van de muur in Berlijn, waarschuwde hij voor een nieuwe Koude Oorlog en hij bekritiseerde de westerse sancties tegen Rusland. Hij zei dat het Westen daarmee alle vooruitgang van de afgelopen vijftientig jaar op het spel zet en dat het Westen misbruik heeft gemaakt van de verzwakte positie van Rusland.*

In Rusland zelf liet Gorbatsjov de laatste jaren meerdere malen van zich horen. Eén van zijn televisietoespraken ging over *zijn diepe teleurstelling in de Westerse leiders, die hem 25 jaar geleden hadden verzekerd dat er in Europa 'meerdere kamers' waren.* Een andere toespraak ging over zijn bitterheid over de **NAVO-uitbreiding**. **Hij bleef herhalen dat het Westen hem destijds de garantie had gegeven dat de NAVO niet verder zou uitbreiden als Oost- en West-Duitsland weer verenigd zouden worden.** In sommige westerse media konden we lezen dat deze opmerking 'kul' was, maar feit is wel dat er door het Westen ook heel veel andere con-

tracten zijn genegeerd en beloftes gebroken. En laten we vooral niet vergeten de Amerikaanse interventies om in de crisisjaren van Rusland eveneens een economische 'poot aan de grond' te krijgen, en de Amerikaanse media die Rusland altijd als een 'dreigend monster' afschilderde. Dit boek bevat nog veel meer historische feiten en daarom zeer aan te bevelen om het in zijn geheel te lezen. Het zal de lezer ervan meer inzicht geven in *de andere kant van de medaille*.

En tot besluit laat ik de lezer dezes weten dat Marie Thérèse diep geraakt is door de oorlog in Oekraïne en dat zij het ten zeerste betreurt dat deze catastrofe niet voorkomen had kunnen worden. Zij is diep aangedaan door wat 'haar' Rusland en Oekraïne, haar vele vrienden en familie daar alweer moeten ondergaan.

Naschrift: In februari 2022 verscheen er een update van het boek onder de titel '*Rusland en het Westen*'. Dit boek (of E-book) is te verkrijgen bij de Rusland & Oost-Europa Academie <https://www.ruslandacademie.nl/>

Foto: Alina Grubnyak op Unsplash

Vernieuwde WFBN-website

De website van de WFBN www.wfbn.nl is vernieuwd. Michiel van de Kasteelen, ons nieuwe WFBN-lid, heeft de website een nieuw uiterlijk gegeven. Bijdragen en suggesties voor aanvullingen en verbetering zijn van harte welkom.

wfbn@wfbn.nl

De vredesbeweging en de VS / NAVO, het VK, Rusland, Oekraïne – presentatie van Vijay Mehta

Escalatie van de oorlog in Europa kan leiden tot de Derde Wereldoorlog - Kan de vredesbeweging de VS, de NAVO, het VK, Rusland en Oekraïne ter verantwoording roepen?

Vijay Mehta is auteur en de voorzitter van *Uniting for Peace* (Londen), een geassocieerde organisatie van de World Federalist Movement.

Op 20 juli jl. gaf Vijay een presentatie op de online conferentie "Escalerende oorlog in Europa kan leiden tot WO III - Kan de Vredesbeweging de VS / NAVO, het VK, Rusland, Oekraïne ter verantwoording roepen?"

Hieronder volgt de tekst van zijn presentatie:

Goedenavond en welkom bij de bijeenkomst van vandaag. Mijn naam is Vijay Mehta, voorzitter van *Uniting for Peace*, bestuurslid van GAMIP (*Global Alliance for Ministries and Infrastructure for Peace*) en auteur van *How Not To Go To War*. Als een van de afgevaardigden een exemplaar van mijn boek wil hebben, zal ik het met alle plezier gratis naar hem/haar opsturen. Stuur mij een e-mail met uw naam en adres. (Vijay Mehta - vijay@vmpeace.org)

Staat u mij toe een paar woorden te zeggen over onze organisatie, *Uniting for Peace*. *Uniting for Peace*, al meer dan 43 jaar actief - sinds 1979, is een non-profitorganisatie die zich toelegt op het creëren en bevorderen van een wereldwijde vredescultuur, geweldloze alternatieven voor het beëindigen van oorlog, armoedebestrijding en duurzame ontwikkeling. Een van haar kerndoelen is het oprichten van *ministeries en departementen voor Vrede* door te lobbyen en parlementariërs en wetgevers te beïnvloeden voor het afschaffen van oorlog, militarisme en wapenhandel, inclusief nucleaire en conventionele wapens. De besparingen die door de vermindering van de bewapening worden bereikt, moeten worden gebruikt voor de bevordering van een cultuur van vrede en geweldloosheid.

Beste vrienden, ik ga beginnen met mijn presentatie over de escalerende oorlog in Europa. De invasie van Oekraïne door Rusland moet in de krachtigste bewoordingen worden veroordeeld, omdat er niet zoiets bestaat als een goede of rechtvaardige oorlog. Het brengt bloedvergieten en lijden voor het onschuldige volk van Oekraïne met zich mee. Het Verenigd Koninkrijk is medeplichtig aan de oorlog omdat het wapens en inlichtingen aan Oekraïne levert om de oorlog voort te zetten.

De denktank van de *RAND Corporation* schetst plannen voor de VS om de Russische Federatie te "balkaniseren", Moskou te neutraliseren en China te omsingelen. Als men denkt aan het beginnen van de Derde Wereldoorlog, dan kan men geen beter idee bedenken. De geplande uitbrei-

ding van de NAVO naar het oosten en de aanvaarding van Finland en Zweden als NAVO-leden bewijst dat de NAVO een groot militair pact van expansionistische aard is en dat alle beloften die het Westen aan Rusland heeft gedaan om niet naar het oosten uit te breiden, leugens waren.

De NAVO heeft op de Conferentie van Madrid (juni 2022) aangekondigd dat zij haar defensie zal uitbreiden van de huidige 40.000 tot 300.000 manschappen om Rusland ervan te weerhouden andere landen binnen te vallen, en om China ervan te weerhouden Taiwan binnen te vallen. De verhoging van het wapenbudget en het zenden van troepen door de NAVO-landen kan de oorlog en het verlies aan mensenlevens alleen maar doen escaleren. Het maakt de NAVO tot de gevaarlijkste militaire alliantie op de planeet.

Beste vrienden, het Oekraïne conflict is een propaganda-oorlog bedoeld om Rusland en China te verzwakken. In diens streven naar hegemonie en controle van hun slinkende macht en afbrokkelende imperium zien de VS hen als vijanden. Het is een VS-helden-schurkenverhaal voor een oproep tot bewapeningsretoriek die de wereld in verschillende categorieën verdeelt om publieke steun te genereren voor militaire actie en de verkoop van wapens.

Er is een groot verschil tussen de Amerikaanse grondstofoorlogen in Irak, Afghanistan, Syrië enz. en de huidige oorlog tussen Rusland en Oekraïne. Er was nauwelijks enige oppositie in de landen van het Midden-Oosten en het Amerikaanse leger kon in al die situaties de overhand krijgen door buitenlands grondgebied te bezetten. Het verschil met de oorlog tussen Rusland en Oekraïne is dat Rusland een nucleair bewapend land is met een enorme vuurkracht die moeilijk, zo niet onmogelijk, te verslaan is. Er is nu een *proxy*-oorlog aan de gang tussen de NAVO (VS en diens bondgenoten) en Rusland, en een frontale oorlog tussen Oekraïne en Rusland.

De belangrijkste bedoeling van de NAVO is de oorlog te verlengen en Rusland te verzwakken door Oekraïne te voorzien van geld, troepen en militaire uitrusting; een perfect scenario om een regionale oorlog in Europa te doen uitmonden in de Derde Wereldoorlog en misschien met verwoestende gevolgen als kernwapens worden gebruikt. Hoe langer de oorlog voortduurt, hoe waarschijnlijker het wordt dat een grens wordt overschreden naar een rechtstreekse oorlog tussen Rusland en de Verenigde Staten.

Europa's vredesproject verandert in oorlogsproject

Na 75 jaar van relatieve vrede en zeven decennia van Europese integratie gedreven door het streven naar vrede in Europa, zitten we midden in een oorlog die geen teken

heeft van een spoedig einde. Het streven naar vrede heeft plaatsgemaakt voor een oorlogsproject waarbij EU-lidstaten en de VS zware wapens naar Oekraïne sturen om de oorlog voort te zetten. De EU overweegt ook een nucleaire optie; een beangstigend scenario.

Er zijn veel verklaringen voor het feit dat het vredesproject van Europa is veranderd in een oorlogsproject. De uitbreiding van de NAVO naar het oosten is de bron het conflict tussen Rusland en het Westen. De Russen voelen zich verraden en hebben angst voor omsingeling. De NAVO is sinds de oprichting in 1949 een ernstige bedreiging voor de wereldvrede en heeft een spoor van vernieling achtergelaten van Libië, Joegoslavië tot Afghanistan. De NAVO is een oorlogsbondgenootschap dat deel uitmaakt van het militair-industrieel complex van de VS, dat wereldwijde conflicten aanwakkert ten voordele van wapenproducenten en oorlogsprofiteurs. We moeten de oorlog ontmantelen en de NAVO ontbinden, zoals ook het Warschaupact werd ontbonden.

Waarom Azië, Afrika en het Midden-Oosten de Westerse oorlog niet steunen

Beste vrienden, in tegenstelling tot bij de COVID-situatie, toen de meeste landen van de wereld samenwerkten en op één lijn zaten, steunen de landen van Azië, Afrika en het Midden-Oosten de westerse oorlog en hun propaganda tegen Rusland niet. Zij hebben geweigerd Rusland sancties op te leggen en bedrijven handel met Rusland zoals voorheen. Zij zien de schijnbare hypocrisie en de dubbele moraal die in het spel is, aangezien de westerse landen zich anders gedragen door de oorlog in Oekraïne te steunen, terwijl zij de ogen sluiten bij de oorlogen / conflicten in Palestina, Syrië, Irak en Venezuela, en zij de oorlogsgreep van de VS en diens dictatoriale beleid van regimeverandering in Latijns-Amerika niet veroordelen.

Laten we niet vergeten dat wij mede dankzij de offers die de Russen tijdens de Tweede Wereldoorlog hebben gebracht in een vrije, onafhankelijke samenleving leven. Het zou verstandig zijn om de militaire reacties te stoppen en in te stemmen met een staakt-het-vuren en normalisering van de betrekkingen tussen Rusland, Oekraïne en het westen. Zo niet, dan zal voortzetting van de oorlog verwoestende gevolgen hebben en kunnen leiden tot nucleaire opties of de Derde Wereldoorlog. De enige manier om het conflict in Oekraïne aan te pakken is dus een dialoog met vreedzame middelen om het conflict op te lossen.

Oplossingen

Beste vrienden, vroeg of laat zal de oorlog eindigen en zullen de Russische strijdkrachten zich terugtrekken in Rusland en zal er vrede heersen tussen Rusland en Oekraïne. Het is een dwaasheid van de VS en het Westen om te denken dat het Westen, door Oekraïne wapens te leveren, Rusland tot onderwerping kan dwingen. Proberen een land zo groot als Rusland te winnen of te vernederen door middel van geweld of wapens is niet alleen gevaarlijk maar ook misleidend.

Het is aan ons allen in de vredesbeweging om strategieën te formuleren om verdere escalatie te voorkomen. Rusland afschilderen als slecht en mensonterend is contra-productief.

De vernietiging, het doden en het lijden van de Tweede Wereldoorlog, waarbij meer dan 85 miljoen mensen omkwamen, is recente geschiedenis en geen verre herinnering. In geen geval mag er geen Derde Wereldoorlog komen; er is al genoeg bloedvergieten in Oekraïne.

Beste vrienden, we kunnen geen vrede bereiken door het leveren van zware wapens, omdat dit het risico van de Derde Wereldoorlog vergroot. Herbewapening door landen is schadelijk voor de eigen bevolking, omdat dit minder investeringen in gezondheid, onderwijs en banen betekent. Verhoging van de militaire uitgaven kan niet worden gerechtvaardigd; we bevinden ons midden in een brandstofcrisis en in de hele wereld wordt honger geleden, zoals de huidige voedselcrisis aantoonde.

Mijn in 2019 gepubliceerde boek *How Not To Go To War* stelt een alternatieve en radicale oplossing voor om een einde te maken aan oorlog, namelijk door het oprichten van ministeries / afdelingen voor vrede en vredescentra in alle landen van de wereld, met als opdracht een cultuur van vrede en geweldloze oplossingen voor binnenlandse en internationale conflicten te bevorderen door de onderliggende oorzaken van geweld in de samenleving bloot te leggen en alternatieve vredesstrategieën aan te bieden. Op lange termijn moet de vredesbeweging streven naar ontbinding van de NAVO en vervanging daarvan door een collectief veiligheidssysteem dat gebaseerd is op dialoog, diplomatie, ontwapening en samenwerking. Er kan geen sprake zijn van vrede in Europa als Rusland geen deel uitmaakt van de internationale gemeenschap.

Beste vrienden, we moeten werken aan het beëindigen van deze oorlog en deze cultuur van militarisme. Het is verbijsterend dat er niet één keer sprake is geweest van een staakt-het-vuren of onderhandelingen. Wat we vandaag nodig hebben is de oprichting van *departementen/ministeries voor Vrede* die vrede zullen institutionaliseren op dezelfde manier als oorlog is geïnstitutionaliseerd door het ministerie van Defensie.

Zoals John F. Kennedy zei in zijn toespraak tot de Verenigde Naties in 1961:

"De mensheid moet een einde maken aan oorlog of oorlog zal een einde maken aan de mensheid."

De Verenigde Naties en het voorkomen van oorlog

Tom Lassing is internetondernemer, succescoach, belegger en levensgenieter. Dit artikel verscheen oorspronkelijk in Tom's nieuwsbrief beursbox.nl

Alweer is de Verenigde Naties er niet in geslaagd om een oorlog te voorkomen en nu een oorlog te laten stoppen. Rusland heeft zelfs het vetorecht op wat er ook maar door de rest besloten zou worden.

Eigenlijk zou de Verenigde Naties tien jaar na oprichting herzien gaan worden. Dat is nooit gedaan. In de vorige uitgave schreef ShahrYar Sharei daar al over.

In feite is het nu tijd die herziening alsnog te doen, want zonder die herziening kan je wel stoppen met het instituut. Het moet democratischer en het vetorecht van de vijf moet verdwijnen.

Dan nog blijft het naar de drie supermachten toe allemaal een papieren tijger. De VS, China en Rusland zijn te machtig om aan te kunnen pakken.

Alle goede bedoelingen ten spijt, het zijn of worden van supermacht houdt in deze wereld in dat je je als bully moet gedragen. Je wilt immers dat ze respect voor je hebben. Als ze dat respect niet tonen, dan kom je met je leger en dwing je dat af. Dat doen alle drie de landen, dus hou maar op met selectief de situaties kiezen.

De VS, China en Rusland zijn alle drie schuldig.

De situatie die nu actueel is, is Oekraïne. Oude 'foute' situaties zijn Irak, Libië, Vietnam, Afghanistan, Noord Korea, Zuid Chinese zee, Syrië, Joegoslavië en zo kan je nog wel even doorgaan vrees ik. De lijst gaat maar door en steeds kan je minstens één supermacht benoemen die er schuldig aan is.

Die huidige oorlog in Oekraïne is in feite wederom een oorlog bij volmacht / *proxy war* tussen Rusland en de VS geworden, uitgevochten in Oekraïne. Beide landen vechten om hun invloed in dat land, waarbij de meerderheid van de bevolking kiest voor het Amerikaanse juk. Dat biedt ze namelijk meer vrijheid en meer welvaart. Ze hebben ervaring met 70 jaar Russisch juk en daar zijn ze echt wel klaar mee. De enige uitzondering daarop zijn de Oekraïners die in de gebieden zijn achtergebleven die de Russen in 2014 veroverd hebben.

Rusland kan veel willen, maar het heeft geen 'recht op' invloed in Oekraïne. Oekraïne is een zelfstandige staat.

Dat geldt en gold dus ook voor Cuba. De VS accepteerde niet dat er Russische raketten werden geplaatst en dwongen af dat ze er verdwenen. Met welk 'recht'?

Het geldt ook voor China, dat niet accepteert dat de Korea's verenigen al dan niet onder leiding van het veel welvarender Zuid Korea. Dat terwijl het voor de rijkdom, welvaart en geluk van de bewoners van Noord Korea wel veel beter zou zijn.

Die grote landen zijn door hun macht dus ook misdadig. Dat is geen uitzondering, het is beleid.

Daarom is zoiets als de Verenigde Naties al gedoemd slechts een heel beperkte rol te hebben. Praten is goed, maar het voorkomt uitwassen helaas niet. Die omvorming van de Verenigde Naties zou er wel moeten komen, want zoals het nu gaat, is het dus echt zinloos. Zelfs met omvorming naar een democratische opzet is het resultaat van de VN nog altijd maar een rol in de marge. Dat komt omdat de meeste conflicten toch steeds voortkomen vanuit het spel de wereld te willen verdelen in invloedssferen waarbij ze elkaar vliegen willen blijven afvangen. Vergeet ook niet dat dit alles ook heel interessant voor de economie van de landen kan zijn.

De VS is helemaal niet ongelukkig met een langdurige oorlog in Oekraïne. Die oorlog is immers in meerdere opzichten heel gunstig voor de Amerikaanse economie, terwijl Rusland leeg aan het bloeden is en Europa moeite heeft het hoofd boven water te houden vanwege haar afhankelijkheid van Russische energie.

De VS geven Oekraïne nèt genoeg om te overleven en Rusland is de grote verliezer in het spel dat ze gewoon nooit hadden moeten willen spelen, maar ja, Wit Rusland, Georgië, Armenië en Kazachstan waren de laatste jaren wel succesvolle operaties... Dan kan je wel eens overmoedig worden. Signalen dat de situatie in Oekraïne beduidend anders was dan het beeld dat daarover in Moskou bestond, bleven hangen in de dictatoriale Russische bureaucratie waarbij je als lage ambtenaar vooral doorgeeft wat de grote leider wil horen. Niet wat hij zou moeten horen. Dat laatste is slecht voor je loopbaan en potentieel slecht voor je gezondheid.

Dat maakt dat ik liever onder het Amerikaanse juk wil leven. Niet omdat Amerika moreel beter is, want dat is het zeker niet.

Europa is niet sterk genoeg om een eigen blok te vormen. Het moet dus wel meespelen met één van de drie hoofdrolspelers. Het is niet onlogisch dat het de VS is geworden.

Ben ik gelukkig met die 'blokken' in de wereldpolitiek? Neen. Maar het is helaas een realiteit waar we in leven en ik zie dat in mijn resterende tijd dat ik leef niet snel veranderen.

In memoriam Theo Knegt

Op 99-jarige leeftijd overleed op 7 september in het Vegetarisch Zorgcentrum Felixoord te Oosterbeek onze oud-penningmeester en erelid Theo Knegt. Hij verbleef daar per 1 juli 2013, nadat hij jarenlang in Huizen had gewoond.

De herinnering aan dit trouwe WFBN-lid van het eerste uur zal in onze vereniging niet gauw vervagen en daar is alle reden voor. Hij zorgde voor het beheer van de verenigingskas, voor de jaarstukken van zowel de vereniging als het steunfonds. Ze waren er altijd ruim op tijd voor de algemene ledenvergadering. Hij had daar alleen maar pen en papier voor nodig. Zijn handschrift was keurig verzorgd en het klopte altijd tot in de finesses.

Theo was een rustige, hartelijke en aimabele man, die zijn spiritualiteit ontleende aan de theosofie*, de filosofie over het goddelijke in de natuur, met name de mens. Hij vond daar zijn kracht in en zijn opvatting over een vreedzame en rechtvaardige werldsamenleving. Omgekeerd zullen wij in zijn voorbeeld kracht en inspiratie vinden om met onze missie door te gaan, wetend dat hij er altijd bij zal zijn met zijn inzet en zijn geest.

* De theosofie leert niet dat broederschap afhangt van uiterlijke, sociale, politieke of zelfs intellectuele omstandigheden. Haar wortels liggen in de orde van de natuur, in de organische eenheid van het menselijk ras, in stofelijke en bovenal geestelijke zin. Universele broederschap is niet iets dat men kan fabriceren; de mensheid is in werkelijkheid één grote familie, en alleen onze blindheid belet ons dit als feit te erkennen en dienovereenkomstig te handelen. De mensheid is een organisch geheel, de mensen zijn de cellen die haar samenstellen, en onrecht dat de één wordt aangedaan benadeelt allen. De erkenning hiervan in het leven van ieder individu, met alles wat dit inhoudt, is de enige basis waarop een werkelijke beschaving kan worden opgebouwd.

Uit: "Wat is Theosofie?"

In memoriam Erik Kaper

Op 29 augustus overleed ons WFBN-lid Erik Kaper plotseling en onverwacht op 77-jarige leeftijd. Erik was lid van de WFBN sinds 2017 en nam diverse malen deel aan de Algemene Ledenvergaderingen.

Hij was een rasechte Amsterdammer die uiteindelijk in Dronten landde. Decennialang was hij daar leraar geschiedenis en culturele kunstzinnige

vorming. Hij was zeer geliefd bij zijn oud-leerlingen. Ook na zijn pensionering bleef hij met jonge mensen werken. Met veel enthousiasme en kunde begeleidde hij het *Model European Parliament*. In het voorjaar 2017 schreef hij daarover in *Eén Wereld*.

Erik hield van filosoferen, reizen, kunst en cultuur. Over de verbindende kracht van kunst schreef hij in *Eén Wereld* (zomer 2017), en over zijn passie voor muziek in de najaarseditie van 2021. Erik was een vriendelijke, zachtzinnige man. We zullen hem missen.

De schrik van dictators: 'We zijn in staat tot verschrikkelijke daden'

Roel Wiche interviewde professor Theo van Boven, lid van de Raad van Advies van de WFBN. Het interview werd gepubliceerd in De Limburger, 19 juni 2021.

Foto: Johannes Timmermans

Dictators over de hele wereld konden zijn bloed drinken. Hij werd door de CIA afgeluisterd en stond naar verluid op een dodenlijst. Theo van Boven (87) liet zich echter nooit intimideren in zijn voortdurende strijd voor de mensenrechten. De oud-topman van de Verenigde Naties kijkt in z'n monumentale woonboerderij in Maastricht nog één keer terug op zijn werk en leven. "Ze noemden ons communistische adders."

De man die ooit de gevreesde Chileense dictator Augusto Pinochet tot razernij bracht en door zijn tegenstanders een 'communistische adder' werd genoemd, vraagt hoffelijk of we willen plaatsnemen aan de keukentafel. Theo van Boven schenkt abrikozensap en sterke koffie in, met de verontschuldiging dat hij niet meer optimaal ter been is. Hij heeft net een kleine rondleiding gegeven in de weldadige tuin achter de woonboerderij uit 1780 aan de rand van Maastricht, waar hij veertig jaar geleden met zijn vrouw Annemarie neerstreek na een zeer bewogen tijd in Genève en New York als directeur mensenrechten van de Verenigde Naties. Af en toe moet hij naar woorden zoeken, maar de ouderdom heeft zijn geest onaangestast gelaten. De zaak-Navalny, de vluchtelingenstromen: de vele misstanden in de wereld laten hem nog steeds niet los.

Theo van Boven schreef eind jaren zeventig geschiedenis toen hij zich als eerste VN-topman openlijk uitsprak tegen grove schendingen van mensenrechten. Sterker: hij ging persoonlijk op onderzoek in martelcentra. Miljoenen onderdrukten gaf hij zo een stem. Het leverde hem de woede en brute intimidaties van dictatoriale regimes op, met name in Latijns-Amerika. Maar ook lof en bewondering van mensenrechtenactivisten wereldwijd, tot op de dag van vandaag. De Dwaze Moeders van Argentinië dankten hem intens toen hij in Buenos Aires in 2009 een eredoc-toraat kreeg. De Amerikaanse cineast Miles Roston ver-

Theo van Boven (16 mei 1934, Voorburg) studeerde rechten (Leiden) en deed een master vergelijkend recht (Dallas). Hij was topambtenaar op het ministerie van Buitenlandse Zaken (1960-1977), directeur bureau mensenrechten van de Verenigde Naties (1977-1982), en hoogleraar internationaal recht, Universiteit Maastricht (1982-heden; sinds 1999 honorair hoogleraar). Verder onder meer eerste griffier Joegoslavië-tribunaal, lid Internationale Commissie van Juristen, Genève, en rapporteur VN tegen martelingen. Theo van Boven is getrouwd met Annemarie en woont in Maastricht.

filmde zijn strijd tegen het onrecht in de docu-thriller *The Subversives*. Zelf heeft Van Boven - nog altijd (honorair) hoogleraar aan de Universiteit Maastricht - zich steeds ongemakkelijk gevoeld bij die heldenstatus. Alle prijzen, oorkondes en ridderordes zijn diep weggeborgen op zolder.

In 1985 kreeg u de Right Livelihood Award, ook wel de alternatieve Nobelprijs voor de Vrede genoemd. Had u niet de échte Nobelprijs verdiend?

"Mijn naam is destijds naar voren geschoven als kandidaat. Door Sean McBride, voormalig voorzitter van Amnesty International, die eerder zelf de Nobelprijs had gewonnen. Ik kende hem niet eens. Maar ik zou het wat overdreven hebben gevonden."

Bent u niet te bescheiden? U wordt niet voor niets Mister Human Rights genoemd.

"Mijn werk wordt erkend, dat is waar. Maar ik heb in mijn handelen nooit eigen belangen laten meespelen. Ik heb vaak genoeg ook binnen de VN, mensen gezien die al het mogelijke deden om te overleven in het systeem. Steeds concessies deden. Dat had ik niet. Ik ging voor de zaken waar ik voor stond, niet voor promotie."

Als kind werd u al vroeg geconfronteerd met de gruweldaden van het menselijk ras.

"De Tweede Wereldoorlog heb ik bewust meegemaakt. Ik ben opgegroeid in de buurt van Den Haag, niet ver van vliegveld Ypenburg. De Duitse troepen wilden dat zo snel mogelijk bezetten, om van daaruit op te rukken naar de regering. Bij de grote invasie op 10 mei 1940 liepen we bijna naïef de straat op om te kijken wat er gebeurde. De politie moest ons waarschuwen: er wordt geschoten, ga alsjeblieft naar binnen. De lucht was zwart, toen wisten we dat er zich een grote ramp ging voltrekken. Het laatste jaar van de oorlog, met de beruchte Honger-

winter, heb ik doorgebracht bij familie in Leerbroek. Daar was nog voldoende eten. Overall stonden huizen open voor mensen die toevlucht zochten. De oorlogsherinneringen zijn pas later weer aangewakkerd, toen ik hoorde wat er allemaal gebeurd was. De vervolging van de joden, de Roma, de Sinti."

Waar ontstond uw drang om misstanden in de wereld aan te pakken?

"Misschien werd de kiem gelegd op het Christelijk Gymnasium in Den Haag, nu de school van de dochters van het Koninklijk Huis. Tijdens een uitwisseling met jaargenoten uit Bielefeld werd zeer openhartig gesproken over de oorlog. Ik vond dat heel zinnig. Eerst waren we vijanden, maar daarna was er ruimte voor verzoening. Ook werd ik nogal beïnvloed door mijn leraar geschiedenis, hij wist alles van de VN. Die was net opgericht, met een handvest waarin heel belangrijke zaken stonden. Verbod op geweld, het recht op zelfverdediging. Wereldproblemen moeten in internationaal verband worden aangepakt. Voedseltekort, armoede. Zie het vluchtelingenprobleem. De vraag is nog: zijn we bereid medeverantwoordelijkheid te dragen?"

Nadat u in 1977 benoemd was tot directeur mensenrechten van de VN deed u iets wat geen enkele voorganger had gedaan: hoogstpersoonlijk op onderzoek in een dictatuur, in dit geval Chili. Wat dreef u?

"Ik zag dat slachtoffers van grove schendingen vaak bij een papierwinkel terecht kwamen. Ik vond dat ze écht gehoord moesten worden. Er moesten rapporteurs komen, onderzoekers ter plekke. De situatie in Chili was zeer ernstig. Na uitvoerige onderhandelingen werden we met een kleine delegatie toegelaten. Op het vliegveld stond een hele vloot limousines klaar. Er was een programma samengesteld vol cocktailparty's. Dat hebben we allemaal resoluut afgewezen. We wilden op geen enkele manier ingepalmd worden door het militaire regime. De grote leider, Pinochet, ontving ons op de bovenste etage van een heel hoog gebouw. Zijn bureau was helemaal leeg. Al heel snel beschuldigde hij ons ervan dat we handlangers van de communisten waren. Dat hebben we krachtig weersproken. Hij reageerde woest. Konden we meteen vertrekken."

U wist toegang af te dwingen tot Villa Grimaldi, het meeste gevreesde martelcentrum van Chili. Wat trof u aan?

"Ze weigerden eerst. Toen zeiden wij: dan schrijven we dat in ons rapport. Vervolgens gingen ze overstag. Daarna eisten we dat twee ex-gevangenen zouden meegaan. Weer een weigering. Dan in het rapport, zeiden we opnieuw. Toen mochten ze mee. De militairen reden ons met een grote omweg ernaartoe, zodat we niet wisten waar het centrum precies lag. Toen we aankwamen zeiden ze: dit is een officiersclub, hier is nooit iemand gemarteld. Maar de ex-gevangenen herkenden op de muur direct het motief van de tegeltjes. Toen kwamen de verhalen. Over vreselijke stroomstoten op geslachtsdelen. Over de toren waarin mensen opgesloten werden en niet meer uitkwa-

men. Toen we weer naar buiten gingen, stond een chauffeur klaar, een wat magere man. De gevangenen schrokken enorm. Bleek het een van hun martelaars te zijn."

Tijdens de missie beschrijft hij alles nauwgezet in een dagboek. Pas jaren later worden fragmenten hieruit gepubliceerd, in het blad *Onze Wereld*. De details zijn gruwelijk: "Bij een vrouw in detentie werd prematuur haar tweeling opgewekt. Haar man werd bedreigd met marteling van één van de baby's. De vader werd verschrikkelijk gefolterd en vervolgens naar Villa Grimaldi gebracht. (...) In een theater ontmoeten we vierhonderd vrouwen die elk een foto van een vermist familielid hebben opgespeld. Ze getuigen over bedreigingen, arrestaties, martelingen. Aan het slot zingen ze het lied van de politieke gevangenen: *Libertad*. Vrijheid. Ze omarmen me en vragen: laat ons niet in de steek."

U heeft talloze malen gezien en gehoord tot welke wreedheid de mens in staat is. In Chili, maar ook in vele andere dictaturen, zoals Argentinië en Guatemala. Wat heeft dat met uw mensbeeld gedaan?

"We zijn in staat tot verschrikkelijke daden. Ik ben van protestantse huize, Volgens de *Heidelberger Catechismus* is de mens geboren en ontvangen in het kwade en geneigd tot alle kwaad. Als dat uitsluitend je visie op de mens is, dan doe ik daar niet aan mee. Ik zag heel vaak dat er tegenkrachten werden opgeroepen. Mensen die ziel en zaligheid voor een ander gaven. Ik was zeer onder de indruk van de 5 mei-lezing die Angela Merkel onlangs gaf. Haar uitspraak *Wir schaffen das* (waarmee ze aangaf dat Duitsland de grote vluchtelingenstroom aankon, red.) is vaak geridiculiseerd. Het zou naïef zijn. Maar ik heb daar juist grote bewondering voor."

Omdat u misstanden aan de kaak stelde, werd u als VN-topman zwaar tegengewerkt. Meerdere regimes waren u liever kwijt dan rijk. Heeft u wel eens voor uw leven gevreesd?

"Heel Latijns-Amerika bestond toen uit gewelddadige dictaturen. Guatemala, El Salvador, Brazilië, Chili, Argentinië. Er was een kongsi tussen die landen; alle veiligheidsdiensten werkten samen. Het was een slechte tijd. Ja, ik hoorde dat ik op een lijst stond van mensen die men wilde liquideren. Door wie? Dat is niet meer aan de orde. Ik ontdekte zelfs dat een van mijn naaste medewerkers me afluisterde, vermoedelijk in opdracht van de CIA. Want Amerika had eigen belangen in Latijns Amerika. Angst heb ik nooit echt gehad. Ik herinner me een missie naar Nicaragua. Mijn bazen in New York vroegen nog of ik wel moest gaan. In een café werden we in de gaten gehouden door Argentijnse veiligheidslieden. Ze noemden ons *communist vipers*. Communistische adders. Als ik later een brief schreef naar een collega, ondertekende ik met CV. *Communist viper*. Daar moesten we dan hartelijk om lachen."

In 1982, na vijf roerige jaren, moest u vertrekken bij de VN. Waarom?

"Ik zag nog steeds een trend om onderdrukkers te be-

schermen. Ik had sterk het gevoel dat ik daar meer weerstand aan moest bieden. Het werd tijd, ook voor m'n eigen geloofwaardigheid, om man en paard te noemen. Ook al wist ik dat dit riskant was. Ik bereidde een speech voor waarin ik een aantal regimes noemde die de mensenrechten zwaar schonden. Zoals Guatemala, waarin talloze lijken in de rivier dreven. De avond voor ik de toespraak zou houden, werd ik vanuit New York gebeld door een diplomaat. Hij verzocht met klem een aantal passages te schrappen. Ik weigerde, voor mij was dit een gewetenszaak. Uiteindelijk aanvaardde ik een compromis. Ik moest toevoegen dat de speech niet voor rekening kwam van Perez de Cuellar, de allerhoogste baas van de Verenigde Naties die juist was aangetreden. Kort na de speech werd mijn contract beëindigd."

Het gedwongen vertrek is wereldnieuws. Vijftig mensenrechtenorganisaties sturen de VN een protestbrief, net als een aantal Amerikaanse congresleden. In Chili en Argentinië staat het op de voorpagina's. Van Boven verhuist met zijn vrouw Annemarie en twee kinderen naar Maastricht, waar hij aan de universiteit hoogleraar internationaal recht wordt. Als pionier en boegbeeld van de mensenrechtenbeweging blijft hij de wereld rondreizen. Halverwege de jaren tachtig getuigt hij in het monsterproces tegen de afgezette junta in Argentinië, die onder generaal Jorge Videla een barbaars bewind voerde met foltering en dodenvluchten.

De Dwaze Moeders hebben dertig jaar lang opheldering gevraagd over hun vermiste kinderen. Ze vonden u aan hun zijde.

"Veel kinderen van verdwenen personen werden als wees opgenomen door families van militairen. Het navrante is: ze werden dus geadopteerd door de ouders. Later gingen ze zich afvragen, wie zijn mijn ouders? Met moderne technieken, zoals DNA-onderzoek, is er helderheid gekomen. Ik heb een aantal moeders ontmoet en ook een aantal van deze kinderen. Dat was heel bijzonder. Door de taalbarrière kon ik de emoties helaas niet zo intens voelen. Ik heb nooit Spaans geleerd. Dat beschouw ik nu als een ernstige tekortkoming van mijn kant."

Bij het huwelijk van Máxima en Willem-Alexander in 2002 gaf u een bijdrage voor een alternatief huwelijgscadeau aan de slachtoffers van het Argentijnse regime. Denkt u dat Jorge Zorreguieta, vader van Máxima en onderminister tijdens de dictatuur, wist van de gruweldaden?

"Hij moet dat hebben geweten, daar ben ik van overtuigd. Hij was een belangrijke onderminister, had een groot netwerk onder agrarische organisaties. In die kringen zijn ook slachtoffers gemaakt. Ik heb Argentijnse diplomaten gesproken die erkenden dat er verdwijningen waren. Iedereen wist dat. Dat wil niet zeggen dat Zorreguieta erbij betrokken was. Hoe het zich allemaal heeft afgespeeld, is een andere vraag. Maar het is zeer onwaarschijnlijk dat hij van niets wist."

Hoe kijkt u naar de staat van de mensenrechten? Is het nu beter dan dertig, veertig Jaar geleden?

"Ik durf te stellen dat er méér bewustzijn is ontstaan. Vroeger waren mensenrechten in vele opzichten een tamelijk marginale zaak. Dat is het niet meer. Men komt steeds meer op voor zaken als voedsel, onderwijs, sociaaleconomische rechten. Dat is sterk toegenomen."

Tegelijkertijd is er nog veel mis in deze wereld. Zie de vluchtelingenstromen, de vliegtuigkaping van de Wit-Russen, noem maar op.

"Dat klopt, maar dit wordt niet zomaar meer aangenomen als voldongen feiten. Er is nu méér besef: dit kan en mag niet. Het is geen zaak van de politiek alleen, burgers zélf komen voor hun rechten op. *Ik werk nu met de universiteit aan een tekst over de rechten van toekomstige generaties.* We hebben in Maastricht een zekere traditie opgebouwd op dit gebied. Daar voel ik me mee verbonden."

U bent 87. U heeft nooit gedacht: Ik ga op deze zalige boerderij van mijn pensioen genieten?

"Nee, ik blijf actief zo lang ik kan. Dat houdt mijn geest fris. Dat ik details vergeet, of namen, dat is vervelend. Maar de spirit hou ik vast."

REAGEREN? roel.wiche@delimburger.nl
en/of redactie@wfbn.nl

De Grote Reset – Het plan voor de wereld na corona

Het meest recente boek van Harrie Salman, 2021 – tweede gewijzigde druk.
Het boek heeft 107 bladzijden en kost ongeveer € 15.00 - uitgever Nearchus CV.

Voor u gelezen, uitgewerkt en samengesteld door Johanna Steijlen, lid van de WFBN.

*Harrie Salman is lid van de WFBN. Hij is cultuurfilosoof en sociaal wetenschapper, en heeft in veel landen met mensen gewerkt die een actieve rol willen spelen in het sociale en spirituele leven. Andere recente publicaties van zijn hand zijn *Gestolen welvaart* (2019) en *De Corona epidemie* (2020).*

We mogen de auteur prijzen dat hij de moed heeft gehad dit confronterende boek te schrijven en uit te geven. Confronterend in die zin dat hij alternatieve, eveneens wetenschappelijke onderzoeken en uitkomsten, heeft gelegd naast de algemene informatie en aanbevelingen van, onder andere, het RIVM en de Nederlandse overheid in verband met de uitbraak van covid-19 in 2020 en het oprukkende "klimaat" van de Grote Reset.

In de inhoud komen we de volgende hoofdstukken tegen:

Voorwoord – Het verlossende kerstvacin
Inleiding – Een venster van kansen

1. De corona-samenleving
2. De Grote Reset
3. De nieuwe wereldorde
4. De machtspiramide omkeren
5. De toekomst van de samenleving
6. Wat kunnen we doen
7. Een geplande corona-epidemie?

Conclusie – Kiezen tussen twee tijdgeesten

Ik heb mij in dit verslag beperkt tot de meest relevante informatie, uitspraken en weergaven van recente historische feiten uit de boven aangegeven hoofdstukken, in de hoop u als lezer aan te moedigen om met een *open-mind* de geplande technologische Reset, die onze samenleving en ons mens-zijn fundamenteel zal veranderen, te onderzoeken, zodat iedere wereldburger vanuit individuele vrijheid en waarheidsbevinding, de juiste keuze kan maken om te voorkomen dat de mensheid - tegen onze eigen wil - afhankelijk gemaakt zal worden van een mondiale gezondheids- en economische dictatuur.

Voorwoord

In het voorwoord, kunnen we voornamelijk het verloop van het corona-tijdperk vinden. Er wordt zeer toepasselijk aan herinnerd dat het coronavirus voortdurend muteert en dat het aantal bekende mutaties al meer dan 12.000 is. Sommigen daarvan worden tijdelijk dominant. De coronacrisis is in feite een crisis in de gezondheidszorg. De becijferde bedrijfsmodellen worden hier helder weergegeven.

Inleiding - Een uniek venster van kansen

Volgens Klaus Schwab, de oprichter van het World Economic Forum (WEF), biedt de corona-epidemie een "uniek venster van kansen" voor verandering van de samenleving. Tijdens dit jaarlijkse Forum komen leiders van het internationale bedrijfsleven bij elkaar om over de toestand van de wereld te spreken en de strategieën op elkaar af te stemmen waarmee zij hun doelstellingen willen realiseren. Zij behartigen de belangen van de rijken van de wereld, die hun vermogen in de bedrijven hebben geïnvesteerd. Een onderscheid kunnen we maken tussen de rijkste 1% van de wereld die 50% van de rijkdom van de wereld bezit (de financiële elite) de top van het internationaal bedrijfsleven (de economische elite) en de leidende internationale politici (politieke elite). De politieke leiders van een groot aantal landen zijn hun gasten, evenals vertegenwoordigers van de internationale media, die de publieke opinie vormen.

De doelstellingen van de Grote Reset bepalen de agenda van het werk van het World Economic Forum. Het gaat in de Grote Reset om:

- Rechtvaardigheid - aandacht voor het algemeen welzijn;
  - Duurzaamheid - de agenda voor het klimaatprobleem;
  - Innovatie - vrij baan voor de nieuwe technologieën.
- Schwab is een groot pleitbezorger van de vierde Industriële Revolutie.

De grote vraag is of de menselijke waardigheid, de ontwikkeling van een rechtvaardige samenleving en de zorg voor de natuur bij hen wel in goede handen is. De plannen van de elites dwingen ons om daar zelf verantwoordelijkheid voor te nemen en om vanuit onze eigen visie actief te worden.

Hoofdstuk 1 - De corona-samenleving

In dit hoofdstuk wordt beschreven in wat voor een samenleving we in de corona-tijd zijn beland. In Nederland laat de regering zich in corona-zaken vooral adviseren door een kleine groep virologen van het RIVM. Dit instituut werkt internationaal samen met andere instituten, waarvan het werk wordt overkoepeld door de WHO, de Wereldgezondheidsorganisatie van de Verenigde Naties. Deze organisatie wordt voor een belangrijk deel gefinancierd door de Bill & Melinda Gates Foundation, de

grootste particuliere stichting ter wereld. De WHO beschikt over een vermogen van circa 50 miljard dollar, waarvan circa 36 miljard door Bill Gates is geschonken. De belangen van de farmaceutische industrie worden gediend door leidende figuren in de gezondheidswereld die daarmee banden van financiële aard hebben. De farmaceutische industrie oefent niet alleen via lobbyisten invloed uit, maar vooral via haar vertegenwoordigers die belangrijke posities in de gezondheidstechnocratie innemen. Het belang van deze industrie is de verkoop van vaccins.

Wat betreft de opgelegde gedragsregels van de overheid tijdens de corona-epidemie, noemt de Duitse filosoof Matthias Burchardt dit gedrag "de vorming van de *homo hygienicus*", de mens die beschermd moet worden tegen virussen en bacteriën. Op deze wijze kan de natuurlijke immuniteit die in duizenden jaren door de mensheid in de omgang met virussen is opgebouwd, zich niet goed meer ontwikkelen. We verliezen daarbij het zicht op de oorzaken van epidemische ziekten.

In dit hoofdstuk komen veel wetenschappers aan het woord die aantonen dat met deze gezondheidsdictatuur met verkeerde modellen wordt gewerkt.

Hoofdstuk 2 - De Grote Reset

In dit hoofdstuk wordt het plan van de mondiale elite belicht.

In zijn boek uit 2018 beschrijft Klaus Schwab twaalf technologieën, waarin wereldwijd grote investeringen plaatsvinden en die ons leven fundamenteel veranderen. Hij onderscheidt hierin vier clusters:

1. De uitbreiding van digitale technologieën: nieuwe computertechnologieën, technologieën voor het versleutelen van informatie, het met elkaar verbinden van technische apparaten bijvoorbeeld in een *smart home* of *smart city*.
2. Het hervormen van de fysieke wereld: artificiële intelligentie, geavanceerde materialen en aanvullende vormen van productie en printing (zoals 3D).
3. Het veranderen van de mens: biotechnologieën (de combinatie van DNA-fragmenten, zoals in genetische modificatie), neurotechnologieën (zoals het verbeteren en repareren van hersenfuncties) en nieuwe vormen van beleving van de realiteit (virtueel en *augmented*).
4. Het integreren van de omgeving: de winning, het opslaan en de overdracht van energie, geo-engineering (zoals het beïnvloeden van het weer) en space technologieën (zoals de ruimtevaart).

In het boek worden de technologieën voor de digitale communicatie zoals 5G en de nanotechnologie - het werken met zeer kleine deeltjes - niet apart genoemd, hoewel zij ook ingrijpende gevolgen voor ons leven hebben. Hier is een kritische discussie over de rol van de technologieën in de samenleving op zijn plaats.

In nog een heel andere zin kan de technologie een bedreiging worden want de ontwikkeling van de kunstmatige intelligentie stelt ons voor de vraag wie we als mensen zijn. Waarin verschilt onze intelligentie met die van machines? Wordt onze samenleving overgenomen door in-

telligente robots en worden we bewaakt door camera's met gezichtsherkenningsoftware? En wat te denken van stromingen als het transhumanisme, dat de mens en de machine met elkaar wil verbinden?

Wij moeten de vraag stellen wie deze nieuwe technologieën willen en waarom? De bevolking heeft niet voor 5G - de nieuwe netwerken voor mobiele communicatie en meerdere technieken - gekozen maar het voorbereidingswerk is wel met belastinggeld gefinancierd.

De vraag die ons bezig houdt is: in wat voor een wereld denken en leven de elites van het World Economic Forum en wat zal de Grote Reset aan de wereld en mensheid brengen?

Hoofdstuk 3 - De nieuwe Wereldorde

Tot de Eerste Wereldoorlog beheerste Groot-Brittannië een groot deel van de wereld. Deze Britse wereldorde ging na een overgangstijd in 1945 over in een Amerikaanse wereldorde. Om deze orde te laten functioneren werden aan het einde van de Tweede Wereldoorlog nieuwe instituten in het leven geroepen. Dit waren het Internationale Monetair Fonds en instellingen die later de Wereldbank en de Wereldhandelsorganisatie werden genoemd. Naast deze economische infrastructuur van de wereldorde werden de Verenigde Naties opgericht als kiem van een wereldregering. Dit alles onder Amerikaanse controle. Tot die tijd speelden vrijmetselaarsloges een rol als netwerk van vooral Europese elites en intellectuelen.

Na de tweede wereldoorlog werd hun plaats ingenomen door andere groepen. De meest bekende is de Bilderberg-groep. In 1973 werd op initiatief van de Amerikaanse bankier David Rockefeller de Trilaterale Commissie opgericht. De Bilderberg-groep en de Trilaterale commissie zijn geen geheime genootschappen maar besloten kringen waar over wereldproblemen wordt gesproken en naar gezamenlijke strategie wordt gezocht. Het grote doel op de achtergrond is een wereldregering, zoals David Rockefeller meermaals heeft uitgesproken. Het is bekend wie er lid van zijn. Het World Economic Forum dat in 1971 als European Management Forum werd opgericht was aanvankelijk vooral op het Europese bedrijfsleven gericht, maar is inmiddels een jaarlijks trefpunt van de groten der Aarde geworden, waaronder in het afgelopen decennium ook de Chinese elites. Aan dit grote netwerk van de mondiale elites kunnen we de honderden denktanks en onderzoeksinstituten toevoegen waarin wetenschappers ten dienste van de elites de wereldproblemen onderzoeken en strategieën bedenken.

We bevinden ons in een overgangperiode naar een multipolaire wereldorde, waarin naast de Verenigde Staten ook de Europese Unie, China en andere grote landen verantwoordelijk zijn voor de politieke toestand in de wereld. In deze nieuwe wereldorde zullen de grootste bedrijven uit het Westen en uit China de wereld naar Chinese totalitaire model willen inrichten.

De Wereldgezondheidsorganisatie - WHO - werd in 1948 opgericht om wereldwijd de aspecten van de gezondheidszorg in kaart te brengen om de gezondheid van de wereldbevolking te bevorderen. Deze organisatie speelt de coördinerende rol in de corona-epidemie. De bevordering van de mondiale gezondheidszorg is weer een onderdeel

van een grotere agenda, de mondiale agenda van duurzame ontwikkeling. Het concept "duurzame ontwikkeling" stamt uit een rapport van de Verenigde Naties uit 1980. In 1987 werd dit in het *Brundtland-Rapport* omschreven als **"ontwikkeling die aansluit op de behoeften van het heden zonder het vermogen van toekomstige generaties, om in hun eigen behoeften te voorzien, in gevaar te brengen"**. In 1992 werd een nieuwe stap gezet op de Earth Summit in Rio de Janeiro waar de Agenda 21 voor de 21ste eeuw werd opgesteld.

Allemaal lovenswaardige doelstellingen. Maar bij nadere beschouwing zien we dat het hele terrein van duurzame ontwikkeling is gekaapt door internationale bedrijven, die in de wereldorde de dienst uitmaken. Op alle gebieden van ontwikkeling worden wetenschappelijke en technologische plannen opgesteld die door consultants worden geïntroduceerd, bureaucratisch worden begeleid en de Westerse bedrijven winst opleveren. Dit gebeurt systematisch in de ontwikkelingslanden maar ook in de Westerse wereld. Hier zien we de technologische reset van het World Economic Forum aan het werk. We zullen dit op terreinen van voedselproductie, onderwijs, gezondheidszorg en het klimaat tegenkomen en daar zeer alert naar de toekomst op moeten zijn. Eén voorbeeld hier aangehaald, betreft de landbouworganisatie FAO van de Verenigde Naties. In deze organisatie zijn al meerdere decennia grote conflicten tussen enerzijds de Westerse multinationals, met name op het terrein van de handel in voedsel en zaden, kunstmest, landbouwgif en biotechnologie, en anderzijds kritische NGO's, die voor de rechten van eerlijke voedselproducten opkomen.

De Indiase activiste Vandana Shiva stelt de macht van de grote concerns al jaren aan de kaak. Zij richtte met anderen in 1986 de Navdanya-organisatie op die zich richt op biodiversiteit, organische landbouw, de rechten van boeren en de bescherming van zaden. Deze organisatie heeft in 2020 het rapport *Gates to a Global Empire* uitgebracht over de activiteiten van de Bill & Melinda Gates Foundation. Het rapport toont aan dat deze stichting niet geïnteresseerd is in het ontwikkelen van duurzame en inclusieve economische modellen, maar in de consolidering van het model van intensieve industriële monocultuur ten voordele van grootschalige zaad- en agrochemische industrieën. Samen met internationale bedrijven die handelen in genetisch gemanipuleerde zaden, is Gates betrokken bij de complete herinrichting van de voedselproductie in Afrika. Zij beschikken over patenten op zaden en de genetische codes van opgeslagen zaden uit alle werelddelen.

De Gates Foundation heeft als grote sponsor ook veel zeggenschap in de ontwikkeling van vaccins. In 2010 verklaarde de WHO met de Gates Foundation samen te werken om een wereldwijd actieplan voor vaccins op te zetten, "de ontwikkeling van een vaccinrevolutie".

De WHO wil meer greep krijgen op wereldwijde gezondheidskwesaties. In één van hun laatste rapporten prijzen zij de landen die de meest autoritaire anticovidmaatregelen hebben genomen met name China en Nieuw-Zeeland. In feite worden centralisatie, globalisering en totalitarisme

aangemoedigd als elementen van een wereldwijde biologische veiligheidsstaat waarin de gezondheidstoestand van mensen met behulp van biosensoren onder onze huid, permanent wordt gemonitord.

De vraag die hier niet wordt gesteld is in hoeverre ons economisch systeem van ongebreidelde groei en energieverkwisting nog te verbinden is met een goed beheer van de Aarde. Deze vraag krijgt nog een andere dimensie als we de Aarde zien als een levend organisme waarmee we in de afgelopen eeuwen door ons Westerse materialistische denken, de innerlijke verbinding hebben verloren die voorheen in alle culturen bestond.

Het liefdadige werk van Bill Gates en andere stichtingen van miljardairs zoals de Carnegie, Dell, Ford, Rockefeller Foundations, is niet belangeloos! Met hun geld vormen zij kennis- en beleidsnetwerken waarin de belangen van technologiebedrijven, wetenschappelijke instellingen, overheden, en dochterinstellingen van de Verenigde Naties, op elkaar worden afgestemd. In deze netwerken worden doelstellingen bepaald, beleidsconcepten opgesteld, registratiesystemen ontwikkeld om alles vast te leggen. In de praktische uitwerking zien we overal technocraten en managers aan het werk, **die niet door de democratische instellingen worden gecontroleerd**.

We kunnen de opkomst van de Nieuwe Wereldorde nu samenvatten als de poging van de elites en hun technocraten om biologische veiligheid (gezondheidscontrole) controle over het klimaat, controle over het onderwijs, controle over de voedselproductie, controle over de menselijke voortplanting, beheersing over sociale onrust en controle over het geld, tot stand brengen. Dit is de schepping van een wereldwijde machtspiramide.

Hoofdstuk 4 - De machtspiramide omkeren

In de door de Davos-elite (WEF) geplande reset wordt de democratie, voor zover die nog bestaat, vervangen door een oligarchie. De rijken van onze tijd verdienen hun geld in de vorm van inkomsten uit belegd kapitaal dat wordt gebruikt door de managers van de moderne ondernemingen. Deze ondernemingen zijn in veel gevallen machtiger dan regeringen, met name de bedrijven uit de opkomende sectoren van Big Tech en de sociale media uit Silicon Valley, de telecommunicatie, de farmaceutische industrie en de biotechnologie. De grote bedrijven oefenen via lobbygroepen invloed uit op de overheid, die niet vanzelfsprekend de belangen van de bevolking dient. De Europese Commissie probeert de macht van de grote bedrijven aan banden te leggen, maar doet nog niet veel meer dan boetes opleggen voor het benadelen van concurrenten. De grote reset gaat uit van de grote ondernemingen. Zij concentreren hun macht aan de top van de mondiale samenleving (in de vorm van een *global governance*) waar - onder hun toezicht - de instellingen van de Verenigde Naties, de grote landen en de Europese Unie kaders scheppen waarbinnen de ondernemingen hun belangen kunnen veiligstellen. Dit gebeurt ook via handelsverdragen die hen het recht geven staten aan te klagen, indien politieke beslissingen hun economische belangen scha-

den. Nationale politici zijn de uitvoerders van hun wensen (zoals premier Rutte, die in 2017 op aandrang van Shell en Unilever, de dividendbelasting wilde afschaffen). In nationale parlementen worden de rechten van burgers nog maar zelden afgewogen.

Dat financiële belangen voorgaan, heeft geleid tot economische criminaliteit zoals bij autofabrikanten die testen van uitlaatgassen vervalsen, banken die waardeloze hypotheeklen verkopen, farmaceutische bedrijven die vaccins op de markt brengen die niet goed zijn getest, chemische bedrijven die kankerverwekkende stoffen en gifstoffen produceren die insecten uitroeien, agro-concerns die kleine boeren de afgrond in drijven, telecombedrijven die zelf de stralingsnorm bepalen van mobiele telefoons en draadloze verbindingen, tabaksfabrikanten die stoffen toevoegen die rokers verslaafd maken, Big-Tech bedrijven die programma's ontwikkelen met bewust ingebouwde verslavingen. **Deze lijst is vrijwel oneindig.**

We hebben hier te maken met moderne maffia's die het milieu vergiftigen, de Aarde plunderen, het natuurlijk evenwicht verstoren, en die geen respect hebben voor de waardigheid en de vrijheid van de mens.

Tegenover deze realiteit staat het grote project van de Europese cultuur: het scheppen van een samenleving van vrije mensen die zich geestelijk ontwikkelen, met elkaar op voet van gelijkheid hun onderlinge verhoudingen regelen in solidariteit, met elkaar voor het gemeenschappelijke welzijn werken en op een verantwoordelijke wijze met de Aarde omgaan.

Grote bedrijven, internationale organisaties en het "wereldbestuur" in wording, moeten worden gecontroleerd en gecorrigeerd. Deze kracht moet uit de samenleving komen en daarvoor is directe democratie nodig die met behulp van de moderne techniek mogelijk is. De taak van burgers in het politieke leven is het bepalen van kaders waarbinnen mensen zich in vrijheid kunnen ontwikkelen en waarbinnen hun rechten als mens gewaarborgd zijn. Dit vereist **een andere reset dan het World Economic Forum met haar top-down-benadering wil doorvoeren.**

Hoofdstuk 5 - De toekomst van de samenleving

Wat we nodig hebben zijn creatieve gedachten om met elkaar een vrije samenleving op te bouwen; ons een samenleving voor te stellen die op een hoger niveau de democratische tradities van de Noord-Europese dorpsgemeenschappen uit vroegere tijden realiseert. **Hier zijn geen politieke partijen meer nodig die de bevolking verdelen.** Deze nieuwe orde vereist een basisdemocratie waarin de beslissingen aan de basis van de samenleving worden genomen. Om de beslissingen dicht bij de burgers te houden moet het principe van subsidiariteit consequent worden gehandhaafd. Dit wil zeggen dat beslissingen op het laagste niveau moeten worden genomen en alleen naar een hoger niveau mogen worden gedelegeerd als besluitvorming op lager niveau niet mogelijk is. Dit maakt een gedecentraliseerd bestuur tot een realiteit. Waar nu nog wordt gestreefd naar een superstaat - niet alleen op

Europees niveau maar ook wereldwijd - moet deze trend worden omgekeerd. Het waanidee van een superstaat komt voort uit een geloof in de macht van de overheidsbureaucratie om de samenleving vanuit een centraal punt te kunnen ordenen.

Technologen willen ons intelligenter maken door ons brein met een computer te verbinden. Een computer beschikt echter over een heel beperkte vorm van intelligentie. Dit is een strikt logisch denken dat slechts onderscheidt tussen ja en nee, 0 en 1 in computertaal en dat elektriciteit nodig heeft. Een computer kan slechts uitvoeren waartoe hij is geprogrammeerd. Menselijke intelligentie is oneindig veel omvattender. Het omvat intuïtie, inspiratie en verbeelding (*vermogen om vanuit een realiteit, een beeld te vormen*). Het kan uitgroeien tot wijsheid en kan door ons morele besef en onze creativiteit worden geleid. De levende intelligentie, die volgens de Amerikaanse psycholoog Howard Gardner acht dimensies heeft, wordt door onze omgang met de computer verschaald tot een abstract, schematisch, dood, niet-moreel, niet creatief denken. De versmelting van ons brein met een computer is het tegendeel van wat als cultuurideaal in vele culturen wordt nagestreefd, namelijk de verbinding van het hoofd met het hart, dat de zetel van wijsheid en hogere synthetische kennis is.

Een nieuw perspectief kan ons **een nieuw economisch leven** doen opbouwen waarin we moeten beseffen dat we allereerst voor de ander werken en daardoor meer inzicht kunnen krijgen dat de mensen, die in de productieketen werken, dit voor onze behoeften doen. Dit zou een economisch leven zijn dat uitgaat van de echte vraag naar producten en niet uitgaat van producten waarvoor via marketing en reclame een kunstmatige vraag wordt geschapen. Deze nieuwe economie zou zijn gebaseerd op samenwerking tussen consumenten, producenten en de tussenhandelaren en met een rechtvaardige prijs waarin alle kosten zijn inbegrepen, ook die van schade aan de natuur. Deze overwegingen leiden tot de formulering van drie kerngedachten. Door samenwerking en in solidariteit delen we met elkaar de vruchten van de Aarde en maken we zichtbaar dat we allemaal van elkaar afhankelijk zijn. Deze drie kerngedachten kunnen we plaatsen tegenover de doelen die de Grote Reset nastreeft:

- Vrijheid in de cultuur tegenover de controle van ons denken
- Gelijkheid in de politiek tegenover technocratische beslissingen
- Solidariteit in de economie tegenover uitbuiting door de rijken

Kunnen we deze drie kerngedachten op een realistische manier in de praktijk brengen?

Dat kan als we elkaar in de samenleving de ruimte gunnen; ruimte om in de economie te ontvangen wat we nodig hebben om te overleven. In onze huidige samenleving is deze ruimte voor de ander steeds kleiner geworden en is de ruimte die we individueel voor ons zelf nemen steeds groter geworden. Maar het kan in een samenleving waarin we beseffen dat we van elkaar afhankelijk zijn. Dan kunnen we **in plaats van extreem individualisme**

een sociaal bewustzijn ontwikkelen waarin ruimte voor iedereen is.

Hoofdstuk 6 - Wat we kunnen doen

Met de corona-epidemie leven we in een nieuwe realiteit waarin de leugen regeert. Overheden hebben altijd de neiging een verkeerde voorstelling van zaken te geven om hun politiek te rechtvaardigen.

De ongelijkheid tussen rijk en arm neemt wereldwijd steeds meer toe. In individuele levens is het evenwicht tussen hoofd en hart, intelligentie en emotie, werk en ontspanning, geld en welzijn uit het oog verloren. Het gevolg van deze disharmonie is dat veel mensen gezondheidsproblemen hebben hetgeen leidt tot een groot individueel en maatschappelijk probleem. Onze samenleving is ziek en heeft genezing nodig. De Grote Reset brengt geen genezing, maar nog meer frustraties en nog meer controle over mensen. Om genoemde ziekten te genezen hebben we helende spirituele impulsen nodig. Overal kunnen we inspiratiebronnen vinden om de gezondheid van mensen en dieren, de samenleving en de Aarde te herstellen. Iedereen kan op kleine schaal, in de eigen omgeving, vrije ruimten scheppen om samen met anderen op voet van gelijkheid beslissingen te nemen om het economisch leven in solidariteit in praktijk te brengen. Hieronder volgen voorbeelden van wat we kunnen doen.

Sociaal bewustzijn ontwikkelen - hoe we met elkaar op een vruchtbare wijze kunnen omgaan, is een schone kunst.

Werken aan onze gezondheid - We hebben geneesmiddelen nodig die geen bijwerkingen hebben en die chronische ziekten kunnen genezen. De farmaceutische industrie maakt ziekten beheersbaar, maar genezen niet en er kan veel geld aan verdiend worden. De gezondheidszorg moet niet worden gecontroleerd door overheidsinstanties en een gezondheidstechnocratie die de belangen van Big-Pharma dient, maar door onafhankelijke maatschappelijke organisaties waarin vertegenwoordigers van patiënten en artsen het voor het zeggen hebben.

Een bewustzijn voor de levende natuur ontwikkelen - Door de ontwikkeling van het individueel, intellectueel bewustzijn, staan we nu buiten de natuur die we niet meer als een levend organisme ervaren, maar als een bron van grondstoffen en een stortplaats voor afval. De moderne wetenschap "verbetert" de natuur door genetische manipulatie. We kunnen echter ook de natuur, vanuit een hoger bewustzijn van eenheid, weer als sacraal en heilig ervaren. Dit is ecologisch bewustzijn.

Vaccins vermijden - De reguliere gezondheidszorg heeft een groot vertrouwen in vaccins maar weet anderzijds niet hoe zij het immuunsysteem op een gezonde wijze kan beïnvloeden.

In de Verenigde Staten klaagt Robert Kennedy jr. met zijn Children's Health Defense organisatie de farmaceutische industrie aan (die gevrijwaard is van schadeclaims). Hij spreekt over het totalitarisme dat het gevolg is van de staatsgreep die de grote farmaceutische bedrijven en de

Big Tech-bedrijven hebben gepleegd. Dit zijn de profiteurs van de lockdowns. Met de corona-vaccins komt een nieuwe generatie van vaccins in gebruik waarvan we niet weten wat op lange termijn de gevolgen zijn.

Onze immuniteit versterken - In plaats van propaganda voor het vaccineren zou meer informatie moeten worden gegeven over hoe we onze immuniteit kunnen versterken. Onze immuniteit heeft lichamelijke, individuele en sociale aspecten nodig, in relatie met de levende natuur: volwaardig biologisch voedsel, aanvullende levenskrachten door veel in de natuur te wandelen en andere activiteiten. Bovenal door wijs met je emoties om te gaan en je denken te bevrijden van negatieve gedachten en angsten. Ziek worden hangt vooral af van ons organisme en niet van het virus!

Elektromagnetische straling terugdringen - Elektromagnetische straling is voor mensen zeer schadelijk. Daar is al veel wetenschappelijk onderzoek naar gedaan, zoals door de Amerikaanse onderzoeker Arthur Firstenberg, die op baanbrekende wijze veel bewijzen heeft gedocumenteerd. Electro-smog heeft vele vormen van straling: vele elektrische apparaten, mobiele telefoons, beeldschermen, antennes, smartmeters en de 5G met de duizenden satellieten die daarvoor nodig zijn. Dit nieuwe 5G-netwerk is geïntroduceerd zonder dat de bevolking daar een stem in had. Er is actief verzet van burgers nodig om ons te beschermen tegen deze gevolgen, die ernstiger kunnen zijn dan de opwarming van de Aarde.

Onze ziel beschermen - Onze ziel heeft bescherming nodig tegen de overvloed van zintuiglijke prikkels die in de wereld van de techniek op ons afkomen en tegen de eenzijdige materialistische en weinig kunstzinnige opvoeding van onze tijd. Denken, voelen en willen zijn functies van de ziel die door ons ik worden uitgeoefend. De vrijheid van denken staat in onze samenleving onder druk, want vrije gedachten van burgers zijn gevaarlijk voor de belangen van de heersende elites. Onze ziel is daardoor in gevaar.

Ons lichaam ontgiften - De chemie vergiftigt mensen op een ongekeerde schaal. Dit heeft niet alleen lichamelijke gevolgen maar belast ook ons psychisch en geestelijk functioneren. Volgens de Duitse holistische arts Dietrich Klinghardt wordt onze geest uitgedreven als gevolg van de verkalking van de pijnappelklier (epifyse) die zich midden in de hersenen bevindt. Wetenschappelijk onderzoek heeft vastgesteld dat voor deze verkalking met name aluminium en fluor verantwoordelijk zijn. Aluminium bevindt zich in vaccins en wordt in de atmosfeer verspreid door geo-engineering. Ook via glyfosaat - in het voedsel afkomstig van het onkruidverdelgingsmiddel Roundup - krijgen we aluminium binnen. De pijnappelklier is het meest sensitieve deel van het centrale zenuwstelsel en is kwetsbaar voor deze chemische stoffen. De straling van wifi en 5G (met name de golflengte van 2.4 GHz) opent de bloed-hersen-barrière zodat giftige stoffen deze klier kunnen bereiken. Deze klier is de zetel van de ziel.

En dan volgt nog: *Verslavingen overwinnen en Zelfkennis ontwikkelen*. (Bijzondere opgave om eventueel nog na te lezen in dit boek).

Geestelijke ontwikkeling nastreven - Door geestelijke ontwikkeling worden we ons meer bewust van het doel van onze idealen en van de kracht die we hebben om daarmee te werken. Onze geest heeft uitdagingen nodig; zo ook vormingsprocessen in de opvoeding en het onderwijs die onze geest tot ontwakken brengen. De materialistische visies die nu overheersend zijn, ontkennen de geest van de mens en zelfs de realiteit van de ziel. We hebben onze morele Geest-Kracht nodig om de samenleving zo te resetten dat we daarin als vrije mensen op een waardige manier kunnen leven.

Hoofdstuk 7 - Een geplande corona-epidemie?

Het binnendringen van de mens in de leefwereld van dieren en het grootschalig houden van dieren op boerderijen zorgen ervoor dat bacteriën en virussen uit de dierenwereld steeds vaker overspringen op de mens. Ook kunnen uit laboratoria waar bacteriën en virussen onderzocht en genetisch veranderd worden, gevaarlijke virussen ontsnappen. Dit gevaar kan zich eveneens voordoen via het militaire apparaat vanwege mogelijk gebruik in een biologische oorlogsvoering. Het Amerikaanse concept van de "biologische veiligheidsstaat" komt uit het militaire apparaat. Om de staat te beveiligen tegen bio-wapens wordt in samenwerking met biotechnologische instituten onderzoek gedaan. Het onderzoek heeft zich verbreed van bio-wapens naar epidemieën die door terroristen verspreid kunnen worden of een natuurlijke oorsprong hebben.

De WHO is in de loop van de jaren steeds meer in de rol van mondiaal ministerie van gezondheidszorg gegroeid. WHO-deskundigen herhalen steeds dat er onverwacht een grote epidemie kan uitbreken met mogelijk catastrofale gevolgen, zoals de Spaanse griep van 1918-19. Volgens de WHO kan elke nieuwe griep-epidemie tot een pandemie worden verklaard.

Test en toelatingsprocedures voor de nieuwe vaccins, die normaal vele jaren in beslag nemen, zijn tot enkele maanden teruggebracht, zodat we met de huidige vaccinatiecampagne te maken hebben met een medisch experiment op mensen. Hierin wordt een nieuwe type vaccin op de hele wereldbevolking uitgetest. Net zoals bij een griepvaccin hebben gezonde mensen het corona-vaccin helemaal niet nodig, evenals kinderen, en mensen die al covid hebben doorgemaakt. Op het World Economic Forum van 2020 werd evenwel besloten dat het voor iedereen is.

Klassieke vaccins zorgen voor een gecontroleerde infectie die het immuunsysteem stimuleert om antilichamen te produceren. De nieuwe vaccins zijn gebaseerd op een genetische technologie. Er wordt niet meer gevaccineerd met afgezwakte virussen of een stukje viruseiwit dat in een lab is gemaakt, maar met actief mRNA van het virus dat in vetbolletjes of een nanodeeltje is verpakt. Na vaccinatie reproduceren de menselijke cellen, waarin het mRNA binnendringt, zelf dit genetische virusmateriaal,

dat vervolgens het immuunsysteem activeert. De vaccinatie is in feite een genetische therapie. Het menselijk lichaam wordt zo een GMO, een genetisch gemanipuleerd organisme. Omdat dit virusmateriaal mogelijk in het cel-DNA kan worden opgenomen zou het cel-DNA op lange termijn kunnen veranderen. Dit is experimenteren met het menselijk immuunsysteem zonder dat de langetermijneffecten bekend zijn.

We kunnen ons afvragen waarom regeringen geen goedkope en betrouwbare therapieën en middelen bevorderen die covid-19 kunnen voorkomen of in een vroeg stadium kunnen genezen zoals vitamine D en Ivermectine? De New Yorkse arts Vladimir Zelenko heeft bijvoorbeeld veel mensen effectief behandeld met cocktail van hydroxychloroquine, zink en Azithromycine. Zulke behandelingen met meerdere medicijnen leidden tot een reductie van 85% van ziekenhuisopnamen zoals de Amerikaanse arts en hoogleraar Dr. Peter McCullough getuigde in een commissie van de senaat van Texas op 10 Maart 2021.

Conclusie

We hebben de vrijheid en daardoor de mogelijkheid om te **Kiezen tussen twee tijdgeesten** (p. 101).

De leiders van de wereldorde nemen de mensen hun vrijheid en hun moreel oordeel af en bieden hen "brood en spelen". Maar het goede nieuws is (p. 103) dat volgens verschillende spirituele tradities en vanuit de geesteswetenschap, in onze tijd sinds het eind van de 19e eeuw, een tijdgeest werkt die mensen inspireert om vanuit hun morele idealen te leven, geestelijk te denken vanuit het hoofd en hart en moedig te strijden voor een wereld van liefde, wijsheid en gerechtigheid. Dit spiritueel, geestelijk denken is niet intellectueel, abstract en immoreel zoals dat van de technocraten maar creatief, warm menselijk, en moreel verantwoordelijk, gericht op het welzijn en de waardigheid van alle mensen.

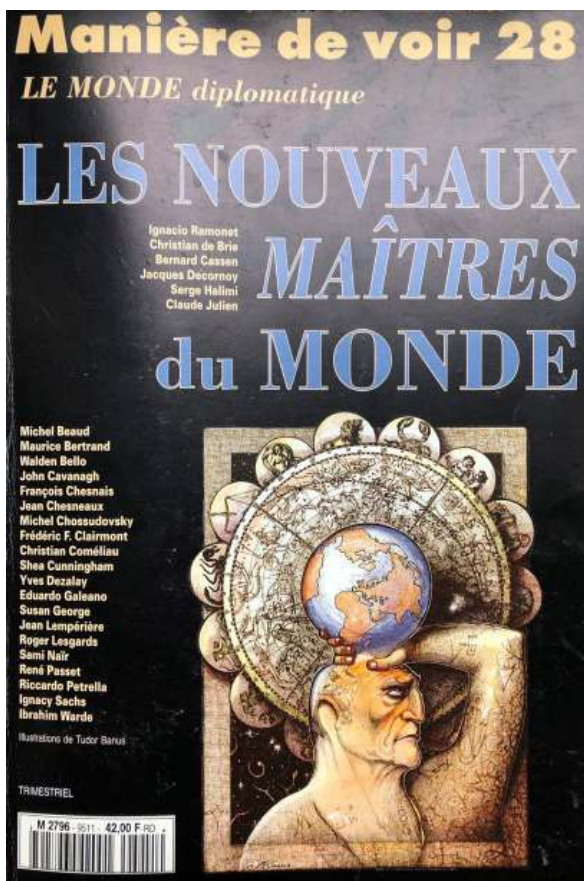
Aan ieder van ons is de keus.

Invloed van de markt (WEF) op de Verenigde Naties

Het zal velen van ons wellicht ontgaan zijn dat op 13 juni 2019, kort voor de uitbraak van corona, het World Economic Forum (WEF) en de Verenigde Naties een strategische partnerschapsovereenkomst voor de uitvoering van de 2030-agenda (SDG's) hebben ondertekend. Deze overeenkomst is contraproductief voor de 75 jaar lange pogingen van de VN om een stabiel en veilig mondiaal bestuursstelsel tot stand te brengen, waarin duidelijk is waar de verplichtingen, verantwoordelijkheden en aansprakelijkheden liggen. Met deze overeenkomst is de invloed van het grote bedrijfsleven in de Verenigde Naties geïnstitutionaliseerd. Dit is een zeer ondemocratische ontwikkeling die het intergouvernementele proces doorkruist. Het betreft invloed van een zelfbenoemde, ongekozen groep van multinationals (de 'stakeholders') waardoor het wereldbestuur steeds meer geprivatiseerd en minder democratisch wordt.

Al in november 1995 signaleerde *Le Monde Diplomatique* in een speciale uitgave van *Manière de Voir* "De nieuwe meesters van de wereld", de trend naar overname van de mondiale besluitvorming door het grote bedrijfsleven; zij die financiële markten en de supersnelle informatiestromen beheren. Deze 'meesters van de markten' beheersen het wereldeconomische systeem en kunnen de volledige economische destabilisatie van welk land dan ook veroorzaken. Als meest invloedrijk persoon werd toen al Bill Gates genoemd, de baas van Microsoft.

De drie grootste bedrijven die *Le Monde Diplomatique* in 1995 noemt zijn *Fidelity Investments*, *Vanguard Group* en *Capital Research and Management*.

Volgens George Soros worden staten door 'de nieuwe meesters van de wereld' gedwongen om impopulaire maatregelen te nemen.

Boutros Boutros-Ghali, destijds secretaris-generaal van de Verenigde Naties, zei hierover het volgende: "De realiteit van de wereldmacht ontgaat de staten grotendeels. De globalisering impliceert de opkomst van nieuwe machten die de staatsstructuren overstijgen."

António Guterres, de secretaris-generaal van de VN, die in juni 2019 de overeenkomst met het WEF aanging, had het concept WEF-VN-partnership kunnen voorleggen aan de lid-staten van de Verenigde Naties, maar hij heeft dat niet gedaan.

Naar aanleiding van het WEF-VN *partnership* dat in juni 2019 werd overeengekomen, schreven meer dan 400 organisaties op 25 september 2019 een open brief aan Guterres met het verzoek om de partnerschapsovereenkomst tussen de Verenigde Naties en het Economisch Wereldforum te beëindigen.

Hieronder volgt een deels inkorte (vertaalde) versie.

Wij, ondergetekenden, roepen u op om de onlangs ondertekende strategische partnerschapsovereenkomst tussen de Verenigde Naties en het World Economic Forum te beëindigen.

Wij zijn zeer bezorgd dat deze WEF-VN-partnerschapsovereenkomst de Verenigde Naties zal delegitimeren en transnationale ondernemingen preferentiële toegang zal verlenen tot het VN-systeem.

Wij zijn er vast van overtuigd dat deze overeenkomst fundamenteel in strijd is met het VN-Handvest en met intergouvernementele besluiten over duurzame ontwikkeling, de klimaatnoodsituatie en de uitroeiing van armoede en honger. Dit publiek-private partnerschap zal de VN permanent in verband brengen met transnationale ondernemingen, waarvan sommige essentiële kernactiviteiten de sociale en milieucrisis hebben veroorzaakt of verergerd en waarmee de planeet wordt geconfronteerd. Dit is een vorm van corporate capture. We weten dat de agro-industrie de biodiversiteit en duurzame en rechtvaardige voedselsystemen vernietigt, dat olie- en gasbedrijven het wereldklimaat in gevaar brengen, dat Big Pharma de toegang tot essentiële medicijnen verzwakt, dat winningsbedrijven blijvende schade toebrengen aan de ecologie en de bevolking van landen, en dat wapenproducenten profiteren van lokale en regionale oorlogen en van de onderdrukking van sociale bewegingen. Al deze sectoren zijn belangrijke actoren in het World Economic Forum.

De bepalingen van het strategisch partnerschap houden in feite in dat leiders van ondernemingen "fluisteradviseurs" zullen worden van de hoofden van de departementen van het VN-systeem, waarbij zij hun privé-toegang zullen gebruiken om te pleiten voor op de markt gebaseerde, op winst gerichte "oplossingen" voor wereldwijde problemen, terwijl zij wezenlijke oplossingen ondermijnen. De overeenkomst tussen het WEF en de VN, en alle andere vormen van "corporate capture", ondermijnen het mandaat van de VN ernstig, evenals diens onafhankelijkheid, onpartijdigheid en doeltreffendheid, met name wat betreft de bescherming en bevordering van de mensenrechten. Bij de huidige besprekingen over een verdrag ter regulering van bedrijfsactiviteiten bijvoorbeeld, verzwakt de greep van bedrijven op de VN het vermogen van de VN als multilateraal regeringsorgaan om bedrijven ter verantwoording te roepen. Tevens oefenen bedrijven in toenemende mate financiële dreigementen uit op regeringen en de VN.

De aanvaarding van deze partnerschapsovereenkomst door de VN brengt de wereld in de richting van WEF's aspiraties dat multistakeholderisme de daadwerkelijke vervanging wordt van multilateralisme. In hun *The Global Redesign Initiative* uit 2010 stelde het WEF dat de eerste stap op weg naar hun visie op mondiaal bestuur erin bestaat "het internationale systeem te herdefiniëren als een breder, veelzijdig systeem van mondiale samenwerking waarin intergouvernementele juridische kaders en instellingen zijn ingebed als een kernonderdeel, maar niet het enige en soms niet het meest cruciale onderdeel". Het doel was de rol van de staten in de mondiale besluitvorming te verzwakken en de rol van een nieuwe groep van "belanghebbenden" te vergroten, door ons multilaterale systeem te veranderen in een multistakeholder-systeem, waarin bedrijven deel uitmaken van de bestuursmechanismen.

In plaats daarvan roepen wij op tot versterking van de soevereiniteit van de volkeren, verdieping van het democratisch multilateralisme en het tegengaan van de verdere uitbreiding van het multistakeholderisme. Maatschappelijke organisaties en sociale bewegingen hebben de afgelopen 75 jaar een cruciale rol gespeeld bij het handhaven van de mensenrechten en milieuovereenkomsten. Om de publieke steun voor het VN-systeem voor de volgende 75 jaar te versterken, zijn wij van mening dat uw bureau en de uitvoerende bureaus van de gespecialiseerde agentschappen openbare raadplegingen moeten organiseren over de toekomstige institutionele rol en het toekomstige engagementsmechanisme met de meest getroffen gemeenschappen en organisaties van het volk, waaronder vrouwen, arbeiders, boeren, vissers, inheemse volkeren, LGBTQ, mensenrechtenverdedigers, opvoeders, jongeren en geleerden. Deze gemeenschappen, die mensenrechten hebben en zich inzetten voor het behoud van het algemeen welzijn van mens en milieu, en voor de opbouw van een sterker, onafhankelijk en democratisch internationaal bestuursstelsel, moeten anders worden behandeld dan de "stakeholders" die alleen winstbejag voor ogen hebben.

De VN moeten doeltreffende mechanismen aannemen die gevallen van belangenverstremming consequent in het hele systeem kunnen voorkomen. Bij elk beleid moet rekening worden gehouden met de verschillende rollen van particuliere belangen en van houders van rechten die zorg dragen voor gemeenschappelijke goederen en voordelen. Particuliere belangen waarvan de activiteiten in strijd zijn met de doelstellingen van de VN, mogen niet betrokken worden bij intergouvernementele organen of het Secretariaat, dat zich altijd moet richten op de bescherming van gemeenschappelijke goederen en het verschaffen van mondiale publieke voordelen.

Mijnheer de Secretaris-Generaal, als u kiest voor een alliantie tussen het VN-Secretariaat en transnationale bedrijven om het VN-systeem te redden van diegenen die vijandig staan tegenover multilateralisme en het verminderen van publieke financiering, zal u het VN-systeem vernietigen in plaats van het te redden.

Een kopie aan de voorzitter van de Algemene Vergadering, de voorzitter van de Veiligheidsraad en de voorzitter van de G77 met het verzoek om deze brief als officieel document te verspreiden onder alle regeringen.

Bronnen:

<https://www.opendemocracy.net/en/oureconomy/how-united-nations-quietly-being-turned-public-private-partnership/>

<https://www.tni.org/en/article/hundreds-of-civil-society-organizations-worldwide-denounce-world-economic-forums-takeover-of>

<https://www.tni.org/en/article/the-un-is-being-turned-in-to-a-public-private-partnership> (met video)

De volledige tekst van de WEF-UN-overeenkomst https://m.box.com/shared_item/https%3A%2F%2Fweforum.box.com%2Fs%2Frdlgipawkjxi2vdaidw8npbtyach2qbt

Manière de voir 28, *Le Monde Diplomatique*, Les Nouveaux Maîtres du Monde, november 1995.

Samengesteld door Marjolijn Snippe
(redactie Eén Wereld)

Internationaal Recht en de Verenigde Naties

Toon Vissers is lid van WFBN en heeft zijn loopbaan doorgebracht in ontwikkelingshulp, vooral met de Verenigde Naties.

Inleiding

De Verenigde Naties zijn in 1945 opgericht om vrede in de wereld te handhaven, goede relaties tussen volkeren tot stand te brengen en mensenrechten te bevorderen. Door dit proces, maar ook als expliciete functie, dient de VN het internationale recht te bevorderen.

Pas sinds de Vrede van Münster in 1648 wordt in moderne zin echt gesproken van internationaal recht. De staatssoevereiniteit die daarbij tot stand kwam is pas sinds de laatste helft van de 17de eeuw tot ontwikkeling gekomen. Op dat begrip van staatssoevereiniteit is het gehele moderne volkenrecht gebaseerd.

In 1625 volgt Hugo de Groot met zijn *De iure belli ac pacis*, de eerste systematische uiteenzetting van het volkenrecht, vooral gericht op het recht van oorlog en vrede.

Het internationale recht kwam tijdens de 18e eeuw steeds meer onder druk te staan vanwege de gespannen verhoudingen tussen grootmachten. Immanuel Kant pleit aan het einde van die eeuw in zijn geschriften *Zum ewigen Frieden* (1795) en de *Metaphysik der Sitten* (1797) voor een nieuwe basis voor het volkenrecht.

Vanaf 1850 is op deelgebieden de opkomst van internationale organisaties waar te nemen (b.v. post, telegraaf). Er wordt gestreefd naar geschillenbeslechting en bepaalde regels van internationaal gewoonterecht worden gecodificeerd. Maar in de politieke praktijk viert het nationalisme hoogtij.

Haagse Vredesconferenties

Eeuwenlang werd Europa verscheurd door bloedige oorlogen. In de loop van de 19e eeuw kwam het vredesideaal tot bloei als nooit tevoren. Het initiatief van de Russische Tsaar Nicolaas II om een internationale vredesconferentie te beleggen kwam op het juiste moment. De eerste Internationale Haagse Vredesconferentie (1899) vond plaats in Den Haag. Tijdens die Conferentie kwamen 26 landen bijeen om te spreken over ontwapening en de mogelijkheid van internationale rechtspraak. Het leidde tot de oprichting van het Permanente Hof van Arbitrage. (Verdrag voor de vreedzame Beslechting van Internationale Geschillen). In 1907 werd er in Den Haag een Tweede Vredesconferentie georganiseerd waaraan 44 landen deelnamen. Deze Conferentie resulteerde in 13 Conventies plus 1 Verklaring.

Volkenbond

De Volkenbond was een intergouvernementele organisatie die op 25 januari 1919 werd opgericht op basis van

het Verdrag van Versailles. Dat was het verdrag tussen Duitsland en de *Entente*, waarmee de Eerste Wereldoorlog formeel werd beëindigd. Deel I van het Verdrag van Versailles bevatte het statuut van de Volkenbond. De Bond kreeg als hoofdstad Genève.

Toen de Volkenbond op 19 januari 1919 officieel werd opgericht en op 28 april van dat jaar het definitieve Verdrag werd getekend, had dit samenwerkingsverband 44 leden. Op het hoogtepunt van de bond, in 1934, waren er 58 landen lid van de Bond. De Bond boekte enkele keren een klein succesje op diplomatiek gebied. Een groot manco was dat de organisatie zijn woorden en beslissingen geen kracht bij kon zetten.

Het Permanent Hof van Internationale Justitie werd in 1920 opgericht als orgaan van de Volkenbond. Het was de voorloper van het Internationaal Gerechtshof.

In 1922 werd het Permanent Hof van Internationale Justitie geïnstalleerd in het Vredespaleis in Den Haag. De filantroop Andrew Carnegie doneerde in 1903 \$1.5 miljoen voor de bouw van het Vredespaleis. Het Vredespaleis is het wereldwijde icoon van 'Vrede door Recht' en huisvest thans het Permanent Hof van Arbitrage, het Internationaal Gerechtshof van de Verenigde Naties, de Haagse Academie voor Internationaal Recht en de Bibliotheek van het Vredespaleis.

Tussen 1922 en 1940 heeft het Hof van de Volkenbond 29 zaken tussen staten behandeld. De Tweede Wereldoorlog betekende het einde voor het Permanente Hof, op instructie van de Duitse bezetter (begin juli 1940). In 1946 is het Hof formeel ontbonden, samen met de Volkenbond, waar het uit was voortgekomen. Het Internationaal Gerechtshof, dat door de Verenigde Naties werd opgericht, en één van de zes hoofdorganen van de VN is, trad ervoor in de plaats. Net als het Permanente Hof van Internationale Justitie werd ook het Internationaal Gerechtshof in het Haagse Vredespaleis gehuisvest.

Verenigde Naties

Het Handvest van de VN legt de grondslag van de organisatie. Als internationaal verdrag codificeert het Handvest op internationaal niveau de voornaamste beginselen inzake internationale betrekkingen.

Van de VN komt de ontwikkeling van een internationaal rechtsstelsel – verdragen, overeenkomsten en normen – dat een centrale rol vervult bij het bevorderen van economische en sociale ontwikkeling en van de internationale vrede en veiligheid. De regelgeving die de onderlinge relaties tussen staten bepaalt, stoelt in belangrijke mate op verdragen die door de VN werden bewerkstelligd. De VN heeft meer dan 500 internationale overeenkomsten afgerond; zij zijn juridisch bindend voor de landen die deze verdragen hebben geratificeerd.

In 1947 richtte de Algemene Vergadering van de VN de Commissie voor Internationaal Recht op. Die komt jaarlijks bijeen, en telt 34 leden, op persoonlijke titel. Het werk van deze Commissie bestaat grotendeels uit de voorbereiding van ontwerp teksten over internationaal-rechtelijke thema's. Daarna volgt gewoonlijk een internationale conferentie om het geformuleerde verdrag goed te keuren.

De VN creëerden zo een juridisch kader, inclusief organisaties, voor milieubescherming, grensoverschrijdende arbeid, drughandel en terrorisme, om maar een paar voorbeelden te noemen. De Organisatie heeft op veel vlakken pionierswerk verricht. Ze nam steeds het voortouw als problemen een internationale dimensie aannamen.

Belangrijkste VN-orgaan voor de regeling van geschillen is het Internationaal Gerechtshof. Sinds de oprichting in 1946 hebben staten meer dan 119 zaken bij het Hof aanhangig gemaakt en in 23 gevallen op verzoek advies verstrekt aan VN-organisaties.

Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (UVRM, 1948)

Eleanor Roosevelt met de Universele Verklaring

De Universele Verklaring is het kroonjuweel van de bijdragen van de VN aan de mensenrechten. De UVRM was niet bedoeld als een verdrag maar als een verklaring van algemene principes van mensenrechten en vrijheden om

te dienen als een gemeenschappelijke meetlat voor alle volken.

De UVRM bestaat uit een inleiding (preambule), met daarna 30 artikelen, die de wezenlijke rechten van de mens en de fundamentele vrijheden formuleren. Het beslaat slechts twee bladzijden. Dit arrangement van de nadruk op waarden in plaats van uitvoering was opzettelijk. Vanaf het begin wensten Washington en Londen een activistisch systeem te vermijden. Later voegde zich de Sovjet-Unie daarbij door uitvoering als secundair te beschouwen.

De andere twee panelen van de mensenrechtentriplek zijn het Internationale Verdrag inzake Burgerrechten- en Politieke rechten, en het Internationale Verdrag inzake Economische, Sociale en Culturele Rechten.

Naast de UVRM en de twee mensenrechtenverdragen, werden onder meer conventies opgesteld tegen rassendiscriminatie, marteling, kinderrechten, vrouwendiscriminatie, rechten van migranten en gehandicapten. De mensenrechtenverdragen en de vier eerstgenoemde conventies zijn ruim geratificeerd, in het bijzonder het kinderrechtenverdrag.

Het instituut van de Hoge Commissaris voor Mensenrechten werd opgericht tijdens de mensenrechtenconferentie in Wenen in 1993. Het Centrum van de Hoge Commissaris, gevestigd in Genève, is verantwoordelijk voor alle initiatieven die de VN inzake de mensenrechten ontplooiën.

De Raad voor Mensenrechten als ondergeschikt orgaan van de Algemene Vergadering werd goedgekeurd gedurende de VN-top in 2005. De eraan voorafgaande Commissie voor de Mensenrechten was onderdeel van de Economische en Sociale Commissie van de VN.

Er bestaat in veel landen een kloof tussen de aangehangen waarden van de mensenrechten en de uitvoering ervan, zelfs als die kloof kleiner is geworden gedurende het bestaan van de VN. Mensenrechten in de wereld van vandaag dienen tegelijkertijd als een 'bron van universele waarden' en een arena van ideologische strijd. Retoriek is sterker dan de machinerie van uitvoering, ondanks significante uitzonderingen.

Andere terreinen

Naast de mensenrechten hebben de Verenigde Naties ook op andere terreinen pionierswerk verricht op het gebied van het internationale recht.

Een ervan is **internationale handel en ontwikkeling** door de oprichting in 1964 van UNCTAD (*United Nations Conference on Trade and Development*) die het handelsverkeer en de economische ontwikkeling, met name in ontwikkelingslanden, bevordert.

Vooraf ook op het gebied van **milieurecht** heeft de VN fundamentele bijdragen geleverd. Het VN-Milieuprogramma (UNEP) is in 1972 opgericht en zetelt in Kenya. Belangrijke verdragen op dit terrein zijn: het Verdrag tegen Woestijnvorming (1994); Verdrag over Biologische Diversiteit (1992); Raamverdrag inzake Klimaatverandering (1992) en het Protocol van Kyoto (1997). UNEP en de gespecialiseerde organisatie WMO hebben samen het

bekende *Intergovernmental Panel on Climate Control* (IPCC) opgericht.

Het VN-**Zeerechtverdrag** is een van de meest complete documenten in het internationaal recht. Dit Verdrag vormt een raamwerk, bijgenaamd de 'grondwet van de zee'. Door bijna alle landen goedgekeurd met 12 zeemijl als de grens van hun territoriale wateren, een exclusieve economische zone (EEZ) van 200 zeemijl en de natuurlijke rijkdommen van hun continentaal plat.

Humanitair recht gaat over principes en regels voor oorlogsvoering, bescherming burgerbevolking, zieke en gewonde soldaten en krijgsgevangenen. Daarvoor zijn er de Conventies van Genève voor de bescherming van oorlogsslachtoffers (1949) en de twee Aanvullende Protocolen (1977) onder auspiciën van het Internationale Comité van het Rode Kruis. De laatste jaren is de VN-Veiligheidsraad een van de belangrijkste initiatiefnemers op het gebied van internationaal humanitair recht, zoals blijkt uit de oprichting van strafrechttribunalen, zoals die voor Joegoslavië (1993) en Rwanda (1994).

De Commissie voor International Recht van de Algemene Vergadering (*International Law Commission – ILC*) gaf in 1992 opdracht een ontwerpstatuut voor het **Internationaal Strafhof** op te stellen. In 1998 keurde een conferentie van gevolmachtigden in Rome het Statuut van het Strafhof goed (120 landen voor) en het trad in werking in 2002 na 60 ratificaties. Het straffhof is officieel geen deel van de Verenigde Naties. Het zetelt in Den Haag.

Het Bureau voor de **Controle op Drugs en Misdaadpreventie** (ODCCP) werd opgericht in 1997 om vraagstukken rond drugsbestrijding, misdaadpreventie en internationaal terrorisme aan te pakken. Het Bureau bestaat uit het Internationale Drugscontroleprogramma van de VN (UNDCP); en het Centrum voor Internationale Misdaadpreventie.

In de strijd tegen **internationaal terrorisme** zijn na de Tweede Wereldoorlog niet minder dan tien verdragen over internationaal terrorisme aangenomen. De VN, samen met ICAO, IMO en IAEA, ontwikkelden een netwerk van internationale verdragen die de belangrijkste juridische instrumenten tegen terrorisme omvatten: aan boord van luchtvaartuigen; vervoeren van luchtvaartuigen; daden tegen veiligheid burgerluchtvaart; misdrijven tegen internationaal beschermde personen, met inbegrip van diplomaten; nucleair materiaal; geweld in luchthavens; veiligheid van de scheepvaart, platforms op continentale plateaus.

De Algemene Vergadering staat aan de basis van vier specifieke VN-verdragen: tegen het nemen van gijzelaars; de veiligheid VN-medewerkers; terroristische bomaanslagen (1997); de financiering van terrorisme.

Op het gebied van **Internationale vrede en veiligheid** geldt het Non-Proliferatieverdrag (NPV) algemeen als een van de belangrijkste internationale initiatieven voor vermindering van kernwapens. Het is gebaseerd op drie

Het beeld 'Let Us Beat Swords Into Ploughshares' staat bij het VN-gebouw in New York. Het werd in 1959 geschonken door de USSR aan de Verenigde Naties. Secretaris-generaal Dag Hammarskjöld nam het beeld in ontvangst namens de organisatie.

pijlars: non-proliferatie, ontwapening en het recht om kernenergie voor vreedzame toepassingen te gebruiken. Het trad op 5 maart 1970 in werking.

Het kernstopverdrag (*Internationaal Comprehensive Nuclear-Test-Ban Treaty, CTBT*) (volledig verbod op kernwapenproeven) kwam in 1996 tot stand onder leiding van de Nederlandse ambassadeur Jaap Ramaker. Het treedt pas in werking zodra alle 44 landen die kernreactoren bezitten (de zogenoemde Annex II landen) geratificeerd hebben.

Het Verdrag inzake het verbod op kernwapens (*Treaty on the Prohibition of Nuclear Weapons (TPNW)*) is de eerste juridisch bindende internationale overeenkomst om kernwapens te verbieden, met als doel de totale eliminatie van deze wapens. Het verdrag trad in werking op 22 januari 2021.

Verdrag inzake biologische wapens (BWC) werd in 1972 gesloten en werd in 1975 van kracht.

Het Anti-personeel Landmijnenverdrag regelt wereldwijd de uitbanning van de productie, handel, opslag en het gebruik van anti-personeel landmijnen.

Het *Arms Trade Treaty* (ATT), een wereldwijd VN wapenhandelsverdrag, reguleert de internationale wapenhandel in conventionele wapens, van kleine wapens tot gevechtstanks, gevechtsvliegtuigen en oorlogsschepen. Het werd van kracht in 2014.

Het Verdrag inzake Clustermunitie (CCM) verbiedt gebruik, productie, aankoop, opslag en transport van clustermunitie.

Het Ruimteverdrag, officieel het 'Verdrag inzake de beginselen waaraan de activiteiten van Staten zijn onderworpen bij het onderzoek en gebruik van de kosmische ruimte, met inbegrip van de maan en andere hemellichamen', is een verdrag dat de basis vormt voor het internationale ruimterecht. Het verdrag werd op 19 december 1966 aangenomen. Vervolgens werd het op 22 januari 1967 in Londen, Moskou en Washington D.C. opengesteld voor ondertekening; het werd van kracht op 10 oktober 1967.

Andere juridische kwesties

Krachtens het Handvest (Artikel 102) moeten lidstaten bij de VN registreren welke internationale verdragen zij ondertekenen. Het *Office of Legal Affairs* (OLA) publiceert de *United Nations Treaty Series*, waarin de teksten van meer dan 34.000 verdragen en parallele initiatieven zijn opgenomen. Daarnaast geeft OLA ook het document *Multilateral Treaties deposited with the Secretary-General* uit, waarin meer dan 500 belangrijke verdragen zijn opgenomen die gedeponereerd zijn door lidstaten.

Andere activiteiten van het VN-Systeem

Behalve bovenstaande, doorgaans directe activiteiten van de VN 'puur' (New York), zijn er ook activiteiten op het terrein van het internationale recht van Gespecialiseerde Organisaties. Vaak is er daarvoor samenwerking tussen de VN en deze Organisaties:

United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation (UNESCO)

Een UNESCO-verdrag uit 1970 verbiedt de illegale import, export en overdracht van cultureel eigendom en een verdrag van 1995 regelt de teruggave van gestolen of illegaal uitgevoerde culturele voorwerpen aan het land van herkomst.

Verdrag voor de Bescherming van het Culturele en Natuurlijke Werelderfgoed (1972, Werelderfgoedlijst).

Universele Verklaring inzake het menselijke genoom en de mensenrechten, goedgekeurd in 1997.

International Maritime Organisation (IMO)

Opgericht in 1959; verantwoordelijk voor veiligheid van het vrachtverkeer op zee en voor het voorkomen van de vervuiling van de zee door schepen.

Momenteel bestaan er 40 verdragen en protocollen en ongeveer 800 gedragscodes en aanbevelingen, die wereldwijd worden toegepast.

International Telecommunication Union (ITU)

Opgericht in Parijs in 1805 (Internationale Telegraafunie); 1947 bij de VN. De ITU ontwikkelt internationale richtlijnen en verdragen over het gebruik van het volledige

frequentiespectrum en de geostationaire baan voor satellieten.

World Intellectual Property Organisation (WIPO)

Regelt samenwerking tussen landen, onder meer door de toepassing te stimuleren van verscheidene internationale verdragen die de juridische en administratieve aspecten van intellectuele eigendom regelen. Intellectuele eigendom valt in twee hoofdgebieden uiteen: industriële eigendom en auteursrechten.

WIPO beheert 21 internationale verdragen; 15 over industriële eigendom en zes over auteursrechten.

International Atomic Energy Agency (IAEA)

Kernenergie voor vreedzame doeleinden. Opgericht in 1957 als autonome organisatie onder auspiciën van de VN. Het vormt een centrum voor de uitwisseling van wetenschappelijke informatie en voor de formulering van richtlijnen en normen inzake nucleaire veiligheid.

Organisation for the Prohibition of Chemical Weapons (OPCW)

Belangrijkste taak: implementatie van het Verdrag inzake productie, gebruik, opslag van chemische wapens en de vernietiging ervan. Van kracht in 1997; het eerste internationale ontwapeningsverdrag dat voorziet in de vernietiging van een volledige categorie massavernietigingswapens.

World Trade Organisation (WTO)

Geen gespecialiseerde organisatie van de VN, maar er is wel sprake van overeenkomsten en praktische samenwerking, officieel via het ITC (*International Trade Centre*). De WTO is opgebouwd rond 60 overeenkomsten die de juridische basis vormen voor het internationale handelsverkeer en -beleid.

Bericht van de WFBN uit 1952 ter gelegenheid van de Dag van de Verenigde Naties, 24 oktober.

"Daarom ligt de taak voor de Wereldfederalisten in het rijp maken, in het bewust maken van de medemens, opdat hij in staat is de problemen in wereldverband te kunnen vatten. Daarom zijn ook de Verenigde Naties een belangrijke oefenschool, evenals het bestuderen ervan."

Dag van de Verenigde Naties

Hoewel door het te laat verschijnen van dit nummer een actuele inleiding op de Verenigde Naties moest vervallen, is het goed om nog eens nader het standpunt toe te lichten dat in de W.F.B.N. tegenover de Verenigde Naties wordt ingenomen.

Er was een tijd dat men zonder meer de Verenigde Naties afwees, alleen maar zag, waarin ze faalden. Langzamerhand is men, naar mate men ervoer hoe men zelf nationaal en internationaal te kort schoot, reëler standpunt gaan innemen: De Verenigde Naties zijn in de huidige omstandigheden de hoogste vorm van samenwerking die bereikbaar is, terwijl in de Veiligheidsraad de mogelijkheid (let wel: de mogelijkheid) is gegeven tot een wereldfederaal samenwerken in embryonale vorm. Dat van de samenwerking nog zo weinig terecht komt, ligt hierin dat de mens in zijn denken en willen nog niet op die hoogte staat, welke vereist wordt om de geweldige wereldproblemen aan te kunnen. 't Is te vergelijken met de toestand die zou ontstaan als men bijvoorbeeld in een achterlijk gebied plotseling een Westers-democratische regeringsvorm in zou voeren. De rijpheid ervoor zou ontbreken.

Op het ogenblik worden de Verenigde Naties verscheurd door machtsstrijd tussen de grote mogendheden en worden de besluiten meer uit strategische, dan uit wereldomvattende politieke redenen genomen. Bovendien is er geen sprake van dat voldaan is aan de inleiding tot het Handvest: "We the Peoples of the United Nations ... united for a better world".

In de Verenigde Naties zouden alle volkeren hun moeilijkheden hebben op te lossen. 't Is nu een bondgenootschap van een groep volkeren, welke optreedt als vertegenwoordigende alle volkeren. De huidige V.N.-structuur leidt dan ook tot een onjuist beeld van de wereldverhoudingen. Latijns Amerika heeft ongeveer 40 procent der stemmen, terwijl het 156 miljoen inwoners telt. China met een kwart der wereldbevolking is geen lid. De V.N.-resolutie, welke dit land tot agressor verklaarde is aanvaard, hoewel slechts een derde van de wereld er via de regeringsafgevaardigden voor stemde.

Dat men niet opgewassen is tegen zijn taak, intellectueel, geestelijk en politiek, is vanzelfsprekend. Was men dat wel, dan waren we Übermensen. Een wereldbevolking die in 100 jaar van 1200 op 2400 miljoen is gekomen, terwijl alle fundamentele problemen in 50 jaar tijds van nationale- tot wereldproblemen zijn uitgegroeid, moet deze wereldsamenhang nog innerlijk verwerken, een

samenhang die des te ingewikkelder is, omdat een vijfde deel van de wereldbevolking in ontwikkeling zo enorm ver de andere volkeren vooruit is.

Er is nog geen sprake van een volledige bereidheid tot een wereldorde, er is nog niet de wil tot opbouw en welvaart van de onderontwikkelde gebieden, er is alleen de wil tot strategische exploitatie. Maar in principe is in 1949 in de Verenigde Naties aangenomen die hulp te brengen zonder de politieke structuur, ras of religie te laten meewegen. Die hulp zou ook geen economische of politieke exploitatie mogen inhouden, immers economische overheersing is vaak ingrijpender en drukkender dan staatkundige (koloniale) overheersing.

Het principe is goed – maar de daden zijn niet volgens dit principe. Dit komt niet alleen door de bestaande soevereiniteit der staten - het is slechts gedeeltelijk een staatsrechtelijke kwestie. Het ligt, zoals boven is gezegd, veel dieper. Elk volk, dus ook de mensheid, maakt een rijpingsproces door. Niet dat het zo langzamerhand een paradijs wordt. Maar geleidelijk worden dingen vanzelfsprekend, worden gemeengoed.

Daarom ligt de taak voor de wereldfederalisten in het rijp maken, in het bewust maken van de medemens, opdat hij in staat is de problemen in wereldverband te kunnen vatten. Daarom zijn ook de Verenigde Naties een belangrijke oefenschool, evenals het bestuderen ervan.

*H. J. Nannen
(November/decembernummer 1951
van de Wereldfederalist)*

Broederschap

Ieder wezen op Aarde

Is als een woord

In het grote

Universele Gedicht

Op de dag dat Liefde

Deze woorden met elkaar verbindt,

Zullen zij samen

De zinnen van dat Gedicht vormen,

En dan zal Broederschap

Haar intrede doen

Omraam Mikhaël Aïvanhov

Een ongebruikelijke relatie

Werldfederalisme en nationaal populisme

Alex MacIsaac is de uitvoerend directeur van de World Federalist Movement - Canada. Hij heeft verschillende politieke studentengroepen en -organisaties opgericht en er een actieve rol in gespeeld.

In een tijdperk dat geteisterd wordt door de opkomst van nationalistische populistten over de hele wereld, is het niet meer dan eerlijk om de mogelijkheid van het bereiken van werldfederalistische doelstellingen door een meer pessimistische lens te bekijken. Werldwijde pogingen van organisaties als de *World Federalist Movement - Canada* om een Parlementaire Vergadering van de Verenigde Naties op te richten, lijken bijvoorbeeld allesbehalve mogelijk, omdat zij tot stand moeten komen via consensus of een sterke meerderheid binnen de internationale gemeenschap. Ook andere pogingen om het werldbestuur te versterken lijken in deze tijden zeer onwaarschijnlijk - zodra we in één natiestaat enige vooruitgang boeken, zoals een toezegging tot een groenere economie of een betere naleving van de mensenrechten in eigen land, wordt in een andere staat de hoop weer de kop ingedrukt door de vooruitgang van de vorige regeringen af te breken door regeringen onder leiding van een nationalistische populistische figuur.

Met vooruit geworpen schaduwen in de jaren 1970 en een zichtbare toename in momentum rond de jaren 1990, hebben we gezien hoe nationalistische populistische bewegingen internationale (en, met name in Europa, supranationale) instellingen aanvallen onder het mom van het terugnemen van een democratie die was ondermijnd door een "mondiale elite". Deze populistten beschouwen de soevereiniteit van de natiestaat als heilig en absoluut, en verwerpen de mogelijkheid dat een andere politieke eenheid een vertegenwoordiging of democratisch kanaal voor haar burgers kan bieden. Dit bekende kenmerk dat wij aan populistten toeschrijven, neemt vele verschillende vormen aan, zoals de aanvallen van Donald Trump op de NAFTA in de Verenigde Staten, of het verzet van Viktor Orbán tegen het EU-beleid inzake vluchtelingen en asielzoekers in Hongarije. De vorming van de Europese Unie is inderdaad genoemd als een belangrijke reden voor de opkomst van het populisme op het continent. Hoewel de BREXIT-beweging in het afgelopen decennium de aandacht trok, stond het Verenigd Koninkrijk niet alleen in zijn overtuiging om de EU te verlaten. Deze bewegingen verspreidden zich over heel Europa, zoals de Deense Volkspartij of de Zweedse Democraten. Zo werd de oprichting en geleidelijke uitbreiding van zones voor het vrije

verkeer van goederen en diensten ook gezien als de oprichting van een "mondiale elite", die populistten aanwijzen als verantwoordelijke voor de ellende en turbulentie van de nationale economie in tijden van crises.

Hoewel ze wat betreft de voorgeschreven oplossing lijnrecht tegenover elkaar staan, hebben zowel de werldfederalistische als de nationalistisch-populistische bewegingen dezelfde kritiek op de huidige internationale en supranationale instellingen: ze zijn niet democratisch (of efficiënt) genoeg! Verschillende onderdelen van het bestuur van het EU-beleid op het gebied van economie en immigratie staan inderdaad ver af van de gemiddelde burger van de EU, omdat het lidmaatschap van de Europese Commissie wordt bepaald door benoeming. Dit benoemde orgaan is verantwoordelijk voor het indienen van de begrotingsvoorstellen; het rechtstreeks verkozen Europees Parlement heeft slechts de bevoegdheid om deze goed of af te keuren. Hoewel de democratische mechanismen in de EU veel geavanceerder zijn dan beleidsvormende mechanismen in de VN, hebben ze nog steeds hun opmerkelijke zwakke punten als het erom gaat de Europese burgers een stem te geven.

De afgevaardigden naar de Algemene Vergadering van de VN worden ook bepaald door benoeming in plaats van rechtstreekse verkiezing, met zeer lage normen voor de erkenning van de representatieve legitimiteit van benoemde VN-ambassadeurs. Aangezien de benoeming uitgaat van de nationale politieke eenheid, kunnen sommige leden van het orgaan een directere democratische band hebben dan andere; het zij duidelijk dat de stem van een Noord-Koreaanse ambassadeur in de VN veel minder legitiem is dan de stem van een Canadese ambassadeur. Maar zelfs dan heeft de Canadese vertegenwoordiging bij de VN te lijden onder de keten van benoemingen tussen verschillende politieke actoren in eigen land, waardoor de oorspronkelijke belangen van de kiezers op het gebied van mondiaal bestuur worden vertekend doordat er verschillende bureaucratische en nationale belangen bij worden betrokken. Deze tekortkoming in democratische legitimiteit is een zware slag voor het streven naar een Algemene Vergadering die in staat zou zijn internationale (of werld-) wetten tot stand te brengen die bindend zouden zijn voor natiestaten!

Idealiter zouden we een soort parlementaire vergadering van de VN hebben die de Algemene Vergadering vervangt, waarbij een directe link wordt gelegd tussen de stem van de werldburgers en de mondiale belangen, zonder dat hierbij de nationale soevereiniteit van staten wordt aangetast. Met andere woorden, het zou in veel opzichten een veralgemeniseerde versie van de EU zijn. Werldfederalisten pleiten al lang voor een dergelijk streven, met

kleine verschillen wat betreft de wijze waarop de stemgroepen zouden worden ingedeeld en welke soorten beleid onder de mondiale democratische besluitvorming zouden vallen of binnen de nationale soevereiniteit blijven. De meeste voorstellen neigen er echter toe stemgroepen samen te stellen die de natiestaten overstijgen en waarbij verschillende regio's worden gegroepeerd en rekening wordt gehouden met overwegingen van bevolkingsdichtheid. Voor Canada zouden wij waarschijnlijk ofwel worden gegroepeerd met de VS (en misschien Mexico) als een Noord-Amerikaanse stemgroep, ofwel doormidden worden gesneden zodat groeperingen van oostelijke VS-staten en Canadese provincies/gebieden en groeperingen van westelijke staten en provincies/gebieden elk afzonderlijke kiesdistricten zouden vormen.

Het probleem is dat voor de invoering van zo'n systeem een vrijwel unanieme consensus binnen de internationale gemeenschap nodig is. Dus hoe kunnen we als wereldfederalisten optimistisch beweren dat versterking van het wereldbestuur mogelijk is als het populisme om ons heen in opkomst is (om nog maar te zwijgen van de mogelijkheid dat er in 2024 een tweede regering-Trump aan de horizon opdoemt)?

Nu is het zo dat elke beweging de andere voedt, dus elke opkomst van nationalistisch populisme verschaft wereldfederalisten goede argumenten en bewijs van de drogredenen van absolute nationale soevereiniteit. Tegelijkertijd leggen populistische de basis voor wereldfederalistische recepten voor dezelfde kwalen, namelijk het gebrek aan democratische legitimiteit in de mondiale besluitvorming. Echter, geen van beide stromingen zal verdwijnen door de opkomst van de ander, hoe onevenredig de verhouding ook wordt.

Het belangrijkste punt van dit artikel is dat we moeten erkennen dat wereldfederalistische voorstellen een soortgelijke logica volgen als die van nationalistische populistische bewegingen. Het is voor ons, als wereldfederalisten, van cruciaal belang om in staat te zijn realistisch om te gaan met aanhangers van nationalistische populistische figuren en hen te laten inzien dat wij dezelfde zorgen delen. Alleen dan kunnen we als wereldfederalisten vooruitgang boeken zonder nationalistische populistische gevoelens bij het grote publiek aan te wakkeren, en uiteindelijk de balans in ons voordeel doen doorslaan! De volgende keer dat je met een "Trump-aanhanger" of een aanhanger van een rechts-populistische beweging over het onderwerp buitenlandse zaken spreekt, denk dan gewoon bij jezelf: we hebben dezelfde zorg in gedachten, en hoewel ze er op bepaalde gebieden van de politieke theorie misschien verschillende opvattingen op nahouden, zullen ze beter begrijpen dat geen van ons accepteert dat het internationale systeem in zijn huidige vorm voldoende efficiënt of democratisch is, en dat we daar samen iets aan moeten doen!

Dit artikel werd eerder gepubliceerd in de VS-editie van *Mondial* een tweejaarlijks tijdschrift van *Citizens for Global Solutions* (CGS) en de *World Federalist Movement - Canada*.

Lev Tolstoj, eenzame pionier in vredeswerk

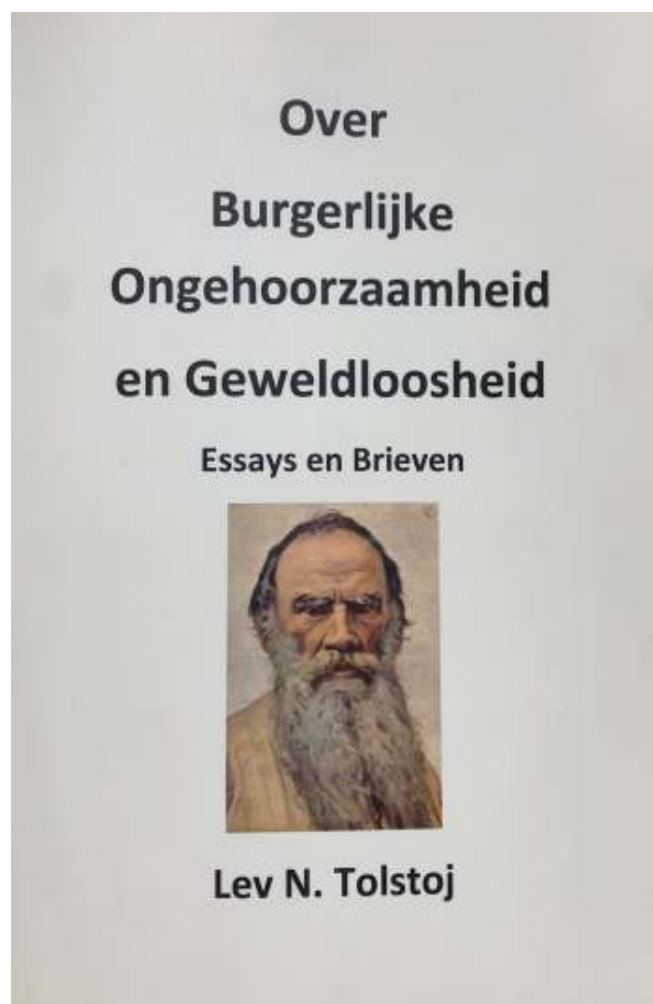
door Frans M. Vermeulen

'Burgerlijke ongehoorzaamheid' en 'weerbare geweldloosheid', dat zijn de thema's die kenmerkend waren voor het oeuvre van de Russische schrijver Lev Tolstoj (1828-1910). Leven, liefde en saamhorigheid waren zijn positieve eigenschappen, waarom hij diep verontwaardigd kon zijn, wanneer hij in de samenleving het geweld voor zijn ogen zag gebeuren. Hij was in zijn tijd zowel een gevierd schrijver als een miskend genie. Zijn gevoel voor menswaardigheid, recht en rede bracht zijn pen onophoudelijk in beweging! Die miskenning riep hij ook gedeeltelijk zelf op door zijn ongezouten kritiek op de Russisch-Orthodoxe kerk, die hem prompt in de ban deed tijdens haar synode van februari 1901.

Het is nagenoeg overal bekend dat die kerk en de Russische staat het gedurende meer dan duizend jaar prima met elkaar konden vinden, wat laatst nog bleek, toen patriarch Kyrill, leider van de orthodoxen, de eenheid van Rusland en de Oekraïne bevestigde en uit dien hoofde het besluit van Poetin goedkeurde om de "fascisten" aldaar tot de orde te roepen.

In het boek dat ik kortgeleden van Sieuwert Haverhoek kreeg kan ik de originele tekst lezen die Tolstoj schreef als antwoord op zijn excommunicatie. Zijn reactie is een mengeling van argumentatie en beschuldiging: hij legt op emotionele wijze uit waarom hij volgens hemzelf juist een goed christen is en waarom zijn kerk daarentegen faalt in haar christelijke opdracht in de wereld, door aan te pappen met de machthebbers. Kerk en staat vormden in het feodale Rusland eeuwenlang een hiërarchieke eenheid. De burgerij werd onderworpen aan een tirannieke gehoorzaamheid, die bijvoorbeeld eiste dat jongemannen dienstplicht moesten vervullen in het leger van de tsaar. Dat moet Tolstoj toch hebben geweten, toen hij aan zijn bevrijdende missie begon: hij liep te pletter tegen een muur van onbegrip en misverstand. Het merkwaardige is dan ook dat ik als lezer anno 2022 goed kan begrijpen dat zijn houding en zijn uitspraken wel onvermijdelijk moesten leiden naar die kerkelijke banvloek. Er komt dan nog bij dat hij in zijn ijver voor de goede zaak ook uitspraken deed op theologisch gebied, die nu eenmaal niet strookten met de leer van de kerk. Zo zei hij dat Jezus geen 'god' is en dat de orthodoxe liturgie diende om de gelovigen in slaap te sussen. Nou ja, dan is het toch duidelijk dat je zelf al afstand neemt van de orthodoxie. Maar daar was het Tolstoj niet om begonnen: hij was duidelijk uit op erkenning van zijn uitleg van de Schrift, met name van de evangelies die hij las als een historische geschiedschrijving van het leven van Jezus. Hier is sprake van een volkomen uit de rails gelopen communicatie, die duidelijk maakt waarom de geschriften van Tolstoj tot verboden lectuur werden verklaard. De verschillen in visie konden niet groter zijn. Ook opmerkelijk is dat de uitspraken van Tolstoj in onze tijd heel anders zouden worden opgevat, zelfs door de verschillende kerkelijke gemeenschappen. Als je weet dat een dominee

uit Middelburg, Klaas Hendrikse, een boek schreef met de titel *Geloven in een God die niet bestaat* (2007), dan weet je dat de uitspraken van Tolstoj thans nauwelijks tegenstand ondervinden op het kerkelijk erf[1]. Maar rond 1900 gold dat als ketterij. Al in 1882 echter had de filosoof Friedrich Nietzsche de 'dood van God' geproclameerd[2]. Er bestond in die tijd in Europa een atheïstische elite. Maar de gewone gelovigen hielden zich niet bezig met zulke moeilijke filosofische teksten. De kerken reageerden scherp afwijzend. In dit klimaat kon de boodschap van Tolstoj dan ook niet begrepen worden, laat staan de reikwijdte ervan. Maar de discussie over de moderne godsvraag zou niet lang op zich laten wachten.

Dit boek is vrij van auteursrechten en te verkrijgen als de vertaler wordt uitgenodigd voor een lezing over het gedachtegoed van Tolstoj. sieuwert.haverhoek@gmail.

Ook de Russische staat keerde zich tegen Tolstoj, omdat hij leerde dat een christen geen dienst kon nemen in het leger. Burgerlijke ongehoorzaamheid en weerbare geweldloosheid vormden volgens Tolstoj een naadloos geheel. Hij probeerde dat te bewijzen aan de hand van

uitspraken die Jezus tijdens zijn leven gedaan zou hebben. Hij begaf zich herhaaldelijk op theologisch en bijbeleggetisch terrein, zonder te beseffen dat hij daarmee zijn betoog eerder verzwakte dan versterkte. Telkens als ik zijn teksten lees, valt het mij op dat hij eerder zijn eigen denkbeelden op Jezus (terug)projecteert, dan dat hij iets van Jezus leert, te meer omdat hij de hele Joodse context in zijn betoog buiten beschouwing laat. Zou hij die context er wel bij hebben betrokken, dan was het hem ongetwijfeld opgevallen dat Joodse schriftgeleerden de Bijbel niet gebruiken voor een opvatting aangaande moraal, ook niet als het gaat om geweldloosheid. Een deugdenethiek kun je niet onderbouwen met een beroep op de bijbel. Maar deze omissie kan hem niet verweten worden, want in zijn tijd was de historische oorsprong van het christendom ver zoek. Het christendom had toen de trekken van een ideologie. De Russisch-orthodoxe liturgie had voorts nauwelijks enige invloed op het dagelijkse leven van de gewone burger. En dat is nog altijd het geval.

'Patriottisme'

Uitvoerig gaat Tolstoj in zijn geschriften en brieven in op het onderwerp 'patriottisme'. Al gauw merkte ik dat hij daarmee 'nationalisme' bedoelt. Dat is verwarrend. Nationalisme betekent 'voorliefde voor het eigen volk', bijvoorbeeld *Deutschland über alles* of *Wien Neêrlandsch bloed in d'ad'ren vloeit, van vreemde smetten vrij*[3]. Patriottisme is gewoon liefde voor de eigen natie zonder voorliefde. Vandaar dat de Nederlandse patriotten op het einde van de 18e eeuw goede maatjes konden zijn met de Fransen en al grensdoorbrekend dachten, zeg maar: Europees. Precies zoals je veel van je eigen gezin kunt houden, zonder daarmee automatisch ruzie te hoeven hebben met de burens. Nationalisme is een ernstige vorm van wij-zij-denken, patriottisme is dat niet. Het is jammer dat Tolstoj dit verschil niet maakt, want zijn tekst over het patriottisme vind ik subliem, als je het betreft op het nationalisme. Maar misschien kent het Russisch het verschil niet. Dat zou erg zijn. Uit zijn brieven blijkt dat er inderdaad mensen op het verkeerde been werden gezet. Eén schrijfster stelt dat er 'goed patriottisme' en 'slecht patriottisme' is, maar dat maakt dus de verwarring alleen maar groter.

Tolstoj is een echte wereldburger: hij legt de soevereiniteit helemaal bij de individuele persoon en ontkent die van de staat. Hij veegt de vloer aan met de groothedswaanzin van de vorsten, de elite en de legerleiding. Wie hem leest krijgt een uitstekende indruk van de repressie die de staatslieden uitoefenden in de richting van de eigen burgers. Van de twee Europese allianties moest hij niets hebben: ze waren allebei oorlogszuchtig en ik denk dat hij daarin groot gelijk had[4]. Maar dat werd in zijn tijd niet doorzien.

Kortom, het werd mij, al lezend, volkomen duidelijk dat hij met zijn opvattingen een 'roepende in de woestijn' was, een profeet, die door veel Russen als een 'outcast' werd gezien en daarom ook werd gemeden. Het Russische volk was in zijn tijd absoluut niet in staat in te zien dat ze met hem een genie in hun midden hadden. Dat maakt dat ik denk dat Tolstoj zelf ook leed aan hetzelfde misver-

stand: hij heeft niet begrepen dat zijn kritiek op kerk en staat in die tijd simpelweg niet vatbaar was voor acceptatie, gewoon omdat het niet begrepen werd. Tolstoj vermoedde daarentegen kwaadwilligheid en onwil en dat liet hij ook merken. Hij bleef alsmaar verweerschriften schrijven en publiceren.

Ik ben overigens van mening dat we dit misverstand niet teveel aandacht moeten geven.

Het is belangrijker in te zien dat zijn teksten de tand des tijds kunnen doorstaan. We doen er goed aan ze te gaan lezen, bestuderen en bespreken. Het zijn tijdloze thema's. Juist nu Europa geteisterd wordt door de ellende van een zinloze en nodeloze oorlog kan het lezen van Tolstoj's teksten verhelderend, boeiend en bemoedigend zijn.

Zelf ben ik van mening, samen met wijlen Jan-Willem van Leenhoff, dat de NATO al lang afgeschaft had moeten zijn. Het had – zeer waarschijnlijk – een oorlog gescheeld....! Dat was ook het geval geweest als Tolstoj in zijn tijd was begrepen.

Tot slot: Sieuwert Haverhoek ben ik meer dan dankbaar dat hij bezig is om de teksten van Tolstoj te verzamelen en uit te geven. Hij gaf me *'Over Burgerlijke Ongehoorzaamheid en Geweldloosheid. Essay's en Brieven, 2022*, zijn 17e vertaling (!), cadeau. Een boek om helemaal uit te spellen, vooral omdat ik er in lees hoe moedig Tolstoj de tegenstand en het onbegrip doorstond. Hij week niet van het vredespad dat hij gekozen had. Nu is hij gelukkig geen 'roepende in een woestijn' meer: het misverstand is voorbij. De pionier Lev Tolstoj was zijn tijd ver vooruit! Lees hem!

[1] Klaas Hendrikse werd door de kerkenraad gehandhaafd in zijn functie. Hij schreef in 2011 een vervolg met zijn boek 'God bestaat niet en Jezus is zijn zoon'. Ook dat boek kon de gelovigen niet verontrusten.

[2] Friedrich Wilhelm Nietzsche, *Die fröhliche Wissenschaft*, 1882, boek III, p.125. Zie hiervoor de vertaling van Pé Hawinkel op internet.

[3] Zie de liedbundel 'Kun je nog zingen, zing dan mee', p. 10. Dit lied is lange tijd het Nederlands volkslied geweest. Pas in 1932 werd het vervangen door het Wilhelmus. Ik heb het op de lagere school nog gezongen. Het nationalisme was toen in Europa algemeen geaccepteerd, tot ver na de Tweede Wereldoorlog.

[4] Rond 1893 verbonden Rusland en Frankrijk zich met elkaar. Dat was gericht tegen de alliantie van Duitsland, Italië en Oostenrijk. Meesterlijk beschrijft Tolstoj hoe deze allianties in het eigen kamp werden gevierd en verheerlijkt en wel van hoog tot laag. Tolstoj noemt het boerenbedrog en dat was het.

Extinction Rebellion

Activist Lucas Winnips sloot zich aan en vertelt.

Wie zich zorgen maakt over klimaatontwrichting en ecologische ineenstorting, doet er goed aan zich aan te sluiten bij de wereldwijde burgerbeweging Extinction Rebellion. Vreedzame burgerlijke ongehoorzaamheid, het actiemiddel van Extinction Rebellion (XR) blijkt een beproefd middel om grote maatschappelijke veranderingen teweeg te brengen. En die zijn op het gebied van klimaat en natuur, ontzettend hard nodig. Activist Lucas Winnips sloot zich aan en vertelt.

Natuurlijk had ik *An Inconvenient Truth* gezien, de klimaatdocumentaire van Al Gore, en was ik geschrokken. Daarna was ik zoals zoveel mensen doorgegaan met mijn leven: studie, werk, trouwen, een huis, kinderen. Totdat ik min of meer toevallig begon in *The Uninhabitable Earth* van David Wallace Wells. Een doorkijk naar de toekomst die ons te wachten staat als we op de huidige weg doorgaan met het uitstoten van fossiele brandstoffen. Ik ben me wild geschrokken. Niet alleen vanwege de feitelijke stand van zaken van het klimaat en de risico's die daaraan verbonden zijn, maar ook vanwege het bijna totale gebrek aan adequaat handelen van overheden wereldwijd en Nederland in het bijzonder.

Ik heb me een periode slecht gevoeld. Ik heb twee kinderen en het is een ondragelijke gedachte dat zij een onleefbare toekomst tegemoet gaan als het zo doorgaat. Na slapeloze nachten en een periode waarin ik me neerslachtig en machteloos voelde, las ik over Extinction Rebellion. Wat me meteen aansprak is het vreedzame karakter van deze beweging, waarbij geweldloosheid de kern is bij alles wat er gebeurt. Daarnaast de solide actiemethode, de uitgangspunten en de eisen. Daar is goed over nagedacht.

Vertel de waarheid en handel ernaar. Deze ogenschijnlijk simpele opdracht is de essentie van Extinction Rebellion. En dat is ook precies waar het aan schort in de huidige politiek. Voor een schamele 66% kans om onder de 1,5 graden opwarming te blijven is het Nederlandse koolstofbudget (de hoeveelheid CO₂ die nog uitgestoten mag worden) al in 2026 uitgeput. Het huidige beleid is gericht op 95% reductie in 2050 en dat is dus bij lange na niet voldoende. Tegelijk zijn nu, met 1,1 graad opwarming, de desastreuze gevolgen al overal zichtbaar. In Afrika stierven vorig jaar mogelijk tot 250.000 kinderen als gevolg van door klimaatverandering veroorzaakte hon-

gersnoden. Grote delen van de wereld gaan onleefbaar worden, met vluchtelingenstromen, conflicten en maatschappelijke ontwrichting als gevolg. Ook de huidige hitte en droogte is al het gevolg van klimaatverandering. Nog veel langer doorgaan met *business as usual* is niet alleen een doodlopende weg, maar vooral een garantie voor dood en verderf. Inmiddels lijkt zelfs het einde van de beschaving met een klimaat "eindspel" zelfs niet meer uit te sluiten. Zeer snelle en ingrijpende actie is dus nodig.

Burgerlijke ongehoorzaamheid, het vreedzaam en gecontroleerd overtreden van de regels om een eis ingewilligd te krijgen, is een beproefd middel gebleken om verandering teweeg te brengen. De suffragettes die streken voor het vrouwenkiesrecht, zijn daarvan een goed voorbeeld, evenals de burgerrechtenbeweging in de VS. Burgerlijke ongehoorzaamheid krijgt bij XR vaak de vorm van weg-blokkades of *sit-ins* van gebouwen, vaak met een arrestatie tot gevolg. Ik moest er, als ambtenaar en toch best wel brave huisvader, ook wel even goed over nadenken en heb hier ook uitvoerig met mijn vrouw over gesproken. Gelukkig is binnen XR zorg en aandacht voor alle kanten van het actievoeren, waardoor mensen zich goed kunnen informeren alvorens ze besluiten mee te doen. Overigens oordeelt de rechter doorgaans mild en legt in veel gevallen helemaal geen straf op of bijvoorbeeld alleen een (voorwaardelijke) geldboete. Geweldloosheid is daarbij ook de sleutel. Het demonstratierecht biedt ook voor vreedzame burgerlijke ongehoorzaamheid voldoende bescherming.

XR heeft drie eisen aan de overheid en grote spelers:

1. Wees eerlijk over de klimaatcrisis en de ecologische ramp die ons voortbestaan bedreigen. Maak mensen bewust van de noodzaak voor grootschalige verandering.
2. Doe wat nodig is om biodiversiteitsverlies te stoppen en verminder de uitstoot van broeikasgassen naar netto nul in 2025. Doe dit op een rechtvaardige manier.
3. Laat burgers beslissen over een rechtvaardige transitie door het oprichten van een Burgerberaad dat een leidende rol speelt in de besluitvorming.

Na mijn eerste actie in oktober 2019, ben ik me blijvend gaan inzetten voor XR. Inmiddels ben ik zo'n 25 keer gearresteerd. Het went nooit, maar toch geeft het voldoening om het idee te hebben dat je op vreedzame wijze tot het uiterste bent gegaan om het leven op Aarde te beschermen. Hoewel de beweging pas sinds 2018 bestaat en nu nog klein is, heeft XR ook in Nederland al mooie resultaten geboekt. Zo staat het burgerberaad dankzij XR echt op de politieke agenda. Pensioenfonds ABP besloot mede naar aanleiding van drie bezettingen en andere acties van XR, ruim 15 miljard aan beleggingen in olie, kolen en gas terug te trekken.

Een garantie op succes is er niet, maar XR lijkt de beste kansen te bieden voor de grootschalige ingrepen die nodig zijn op dit moment. Los daarvan is het ontzettend fijn om met gelijkgestemde mensen op te komen voor wat er toe doet. Gezien de fysieke gesteldheid van de planeet, is hoop een misplaatst woord in deze context. De ontkenning

en het ongefundeerd optimisme van onze politieke leiders geven daartoe geen aanleiding. Wel geeft het actievoeren met XR me als mens de kans om heel te worden, om het gevoel te hebben te doen wat nodig is in deze crisis. Gewone burgers zullen de komende periode met Extinction Rebellion geweldloos alles op alles moeten zetten om de Aarde te redden. Er is, in de meest letterlijke zin van het woord, geen alternatief.

www.extinctionrebellion.nl

De foto's op deze pagina zijn gemaakt door Jakob van Vliet.

Dit gaat om de bezetting door Extinction Rebellion van het ABP kantoor in Amsterdam op 3 september 2021 om een onmiddellijke stop op de fossiele beleggingen te eisen. Lucas Winnips is de man in het blauwe pak. Ook op de foto predikant en geestelijk verzorger Rozemarijn van 't Einde van Christian Climate Action. De foto is genomen vlak voor haar arrestatie bij de bezetting van het ABP kantoor.

Christian Climate Action (CCA) is een gemeenschap van christenen die elkaar steunen bij geweldloze directe actie en openbare getuigenissen rondom de klimaat- en ecologische crises. CCA voert vaak samen actie met XR en vice versa.

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

www.editoo.nl

Indien onbestelbaar:
Laan van Nieuw Oost Indië 252,
2593 CD, Den Haag

**Geen enkel probleem kan worden opgelost
vanuit hetzelfde bewustzijnsniveau
dat het heeft gecreëerd.**

Albert Einstein

